Çarşamba
30
NİSAN
1941

TAN EVİ
İSTANBUL, Ankara Caddesi 102
TELGRAF: TAN, İSTANBUL
TELEFON: 24310, 24318, 24319
ALTINCI YIL — No. 2046
5 KURUŞ

TAN

GÜNLÜK SİYASÎ HALK GAZETESİ

Çocuğunuza verebileceğiniz en kıymetli hediye
YALNIZ
Çocuk Ansiklopedisi
Olabilir. Çünkü bütün hediyeler unutulabilir. Fakat ÇOCUK ANSİKLOPEDİSİ Çocuğun bütün hayatında izini bırakır.
FIYATI (6) LIRADIR.

Hariciye Vekili Parti Grupunda izahat Verdi

Ş. Saraçoğlu, Askerî ve Siyasî Harekât Ve Hâdisat Hakkında Beyanatta Bulundu

Ankara, 29 (A.A.) — C. H. P. Meclis Grupu Umumî Heyeti bugün (29/4/1941) günü saat 15 de Reis Vekili Trabzon Mebusu Hasan Saka'nın Reisliğinde toplandı: Ilk defa Hariciye Vekili Şükrü Saraçoğlu söz alarak son iki haftanın askerî ve siyasî harekât ve hâdisatı hakkında mufassal izahat verdi. Bu mevzua dair söz alan hatiplerin mütalaatı ve sorulan suallere Hariciye Vekilinin cevapları dinlendikten sonra ruznameye geçildi.

Ikinci mesele olarak Diyarbakır Mebusu General Kâzım Sevüktekin'in tayyareciliğe ait askerî mevzuatımıza dair Millî Müdafaa Vekâletine tevcih edilmiş sual takriri okundu. Millî Müdafaa Vekilinin ve diğer hatiplerin ayni mevzua müteallik beyanat ve izahatı dinlendikten ve sorulan birçok suallere Millî Müdafaa Vekili tarafından icabeden cevaplar verildikten sonra saat 18,10 da celseye nihayet verildi.

İspanya'yı Üçlü Pakta Almak İçin Gayretler

Franco, Yeni Mahsul Alınmadan Harbe Girmek İstemiyor

Bir İngiliz Gazetesi Şu Haberi Veriyor:

"İspanya'ya Girecek Olan Nazi Kıtaatı Hudutta Hazırdır,,

Londra 29 (A.A.) — İspanya nın vaziyeti hakkında Londra gazetelerinin mütaleaları muhteliftir. "Times,, gazetesinin diplomatik muharririne göre, Almanyanın şiddetli tazyikine uğrayan General Franco, yeni mahsul alınmadan harbe girerse milletin açlıktan öleceğini söylemek suretiyle vakit kazanmıştır.

Halbuki "News Chronicle,, ve "Daily Herald,, gazetelerinin Lizbon muhabirlerine göre İspanyanın mihvere iltihakı artık bir gün meselesidir. "News Chronicle,, muhabiri diyor ki:

"İspanya Hariciye Nazırı Sunner, İspanyayı açıkça mihverin yanına koymak ve Cebelitarık üzerinde iddilarda bulunmak üzere son hazırlıkları yapmaktadır. Almanlarla yapılan program şudur:

1. — İspanya üclü pakta iltihak edecektir. Bunun için de Sunner yakında Berlin'e veya isgal altındaki Fransaya gidecektir.

(Devamı Sa. 5 Sü. 4)

Mataban deniz harbinde batan İtalyan harp gemilerinden kurtarılan bir grup Mısır'da.

Bir "Evet,, Veya "Hayır,, Meselesi

Türkiyenin, istiklâl ve tamamiyetini ihlâl edici herhangi bir teklif karşısında vereceği cevap da bir tek kelimede mündemiçtir: "Hayır!" Türkiye, hiç kimseye tecavüz niyetinde değildir: Fakat bir tecavüz karşısında maddî ve manevî bütün kuvvetiyle müdafaaya azmetmiş ve bu azmini müdafaa hazırlıklarını tamamlamak suretiyle teyit etmiştir.

M. Zekeriya SERTEL

Tarihte bazan bir kelimenin, bir milletin, hattâ dünyanın mukadderatı üzerinde mühim rol oynadığı çok görülmüştür.

Bunun son misalini de bu defa Yunan harbinde görüyoruz.

Altı ay evvel Atinada Italyan sefiri bir ziyafet vermişti. Bu ziyafette Atinadaki diplomatik mahafil, Yunan nazırları ve bu arada General Metaksas da davetli bulunuyordu. Ziyafet gece yarısına kadar neşe içinde geçmiş ve davetliler samimî bir hava içinde ayrılmışlardır. O gece sabaha doğru Italyan sefiri elinde bir telgrafla General Metaksasın evine gitti ve gecelik pijamasiyle kapıya çıkan General Metaksasa Italyan hükûmetinin ültimatomunu bildirdi. Yunan Başvekili uyku sersemliğiyle şaşkına dönmüştü. Daha iki saat evvel ziyafetinde bulunduğu Italyan sefirinin kendisine böyle bir ültimatomla geleceğini beklemiyordu. Italya Yunanistanın bilâ kaydüşart teslim olmasını istiyordu. Generalin vereceği cevap mühimdi. Dudakları arasından çıkacak bir kelime, bir evet veya bir hayır, bütün Yunan milletinin, bütün Balkanların, hattâ belki de bütün harbin mukadderatını tayin edecekti. General Metaksas ültimatomu aldıktan sonra telefonla Erkânıharbiyesiyle görüştü. Müttefikleriyle konuştu ve iki üç saat sonra şu cevabı verdi:

— Hayır!

Bu tek kelime altı ay Italyanları Arnavutluk dağlarında uğraştırdı. Altı ay Akdenizi harpten uzak bıraktı. Şimalî Afrikada General Wavel ordularının taarruza geçmesini kolaylaştırmak suretiyle Afrikadaki Italyan müstemlekelerinin silinip süpürülmesine sebebiyet verdi.

Bu cevap "Evet,, olsa idi, bugün birçok insan, mühimmat ve tayyare pahasına elde ettikleri faydaları, altı ay evvel bedavaya kazanmış olacaklardı. Mihverciler altı ay evvel Mataban burnuna inmiş olacak, Yunanistanda hava ve deniz üsleri kurarak şarki Akdenizde Ingiliz donanmasını sıkıştıracak, Afrikada Ingiliz ordularının faaliyetine mâni olacak ve belki de General Graziani ordusunun Mısırı işgal etmesini kolaylaştırmış bulunacaktı.

(Devamı Sa. 5 Sü. 7)

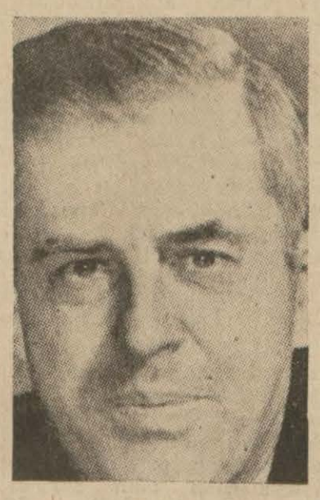

Amerika Reisicümhur Muavini Wallace

Amerikada Kuvvetli Bir Cereyan

Vapur Kafilelerine Harp Gemilerinin Refakati İsteniyor

Vaşington, 29 (A.A.) — Büyük Britanyaya giden harp malzemesi kafilelerinin himayesi muharebesi tam mânasiyle başlamıştır. Churchill tarafından evvelki akşam söylenen nutuk burada "bize malzeme gönderiniz,, hitabının "Bize malzeme teslim ediniz,, şeklinde tâdili gibi geniş bir tarzda tefsir edilmektedir. Rockfeller tarafından kafilelerin himayesinin istenmesi ve Bullittin harp tehlikesi pahasına dahi olsa her türlü yardım lehindeki beliğ müdafaanamesi kafilelerin himayesi lehinde diğer kuvvetli darbelerdir.

(Devamı Sa. 5 Sü. 5)

Sovyet Rusya İle Japonya Birlik Olursa..

Stalin, "Bu Takdirde Avrupada Korkulacak Bir Şey Olamaz,, Diyor

Tokyo, 29 (A.A.) — "Ofi,, Matsuokanın hususî kâtibi Hasegawa Moskova garında Stalinle Matsuokanın nasıl veda ettiklerini Asahi gazetesinde yazdığı bir makalede anlatmaktadır.

Japonyaya dönmek üzere trene binmeden evvel Japon Hariciye Nazırı Molotov'la görüşüyordu. Hariciye Nazırının maiyeti, bir çok Sovyet erkânı ve üçlü pakta iltihak etmiş bulunan memleketlerin diplomatik mümessilleri garda hazır bulunuyorlardı. Birdenbire Josef Stalin görünmüş ve Japon Hariciye Nazırına yaklaşarak demiştir ki:

(Devamı Sa. 5 Sü. 5)

Berlinin isviçreye Bir ihtarı

"Almanya, İsviçre İle de Meşgul Olmak Fırsatını Bulacaktır,,

Berlin 29 (A.A.) — Yarı resmî bir menbadan bildiriliyor:

Bir yabancı gazetecinin, Roma radyosunun İsviçre matbuatı hakkında kullandığı lisanı mevzuubahs ederek Alman Hariciye Nezaretinde sorduğu bir suale şöyle bir cevap verilmiştir:

"İsviçre gazeteleri Almanya ile İtalyanın izzeti nefsini kırmağı kendilerine gaye edinmiş gibi görünüyorlar.,

Alman Hariciye Nezareti mahfillerinde Almanyanın bir gün İsviçrenin hattı hareketinden mütevellit meselelerle meşgul olmak fırsatını bulacağı ve İsviçre gazetelerini derin düşünmeğe mecbur edecek bazı noktaları tebarüz ettireceği ilâve dilmiştir.

VATANDAŞ!

Hükûmet bütün memlekette bir harp iktısadiyatı sistemi tatbikine çalışıyor, bütün vatandaşlara düşen vazife de onun işini kolaylaştırarak ona yardım etmektir.

Onun için:

● Lüksten ve israftan kaçınınız.

● Ihtiyacınızdan fazla şey almayınız.

● Eski elbise ve kunduralarınızı atmayınız.

● Sofranızda yiyeceğinizden fazla yemek bulundurmayınız.

● Sofranızda ekmek arttırmayınız ve artıkları atmayınız.

Kanada Başvekili M. King

Avustralya Ve Kanada Ayni Yolda:

İngilterenin Yanında Hürriyet İçin Sonuna Kadar Harp Edilecek

Ottava, 29 (A.A.) — Kanada Başvekili Mackenzi King, Avam Kamarasında söylediği bir nutuk ta, karada ve denizde daha bazı mağlûbiyetler görülebileceğini, fakat Ingiltere yaşadıkça bu mağlûbiyetlerin hiçbirisinin kat'î bir mahiyeti olamıyacağını söylemiştir.

Mackenzi King, Singapurla Cebelitarık ve Süveyşe taarruz edilmek ihtimalleriyle Ingiltere nin istilâsı teşebbüsünün ihmal edilmiyecek imkânlar olduğunu kaydetmiş ve nutkuna şöyle devam etmiştir:

(Devamı Sa. 5 Sü 3)

Karadağ Devleti de Kuruluyor

İngilterenin Belgrat Sefiri İtalyanların Eline Düştü

Berlin 29 (A.A.) — Yarı resmî bir kaynaktan bildiriliyor:

Bugün Alman Hariciye Nezaretinden öğrenildiğine göre, Karadağ'da İtalyan sivil valisi idaresindeki arazinin tahdidi, en iyi olarak "muvakkat hal sureti,, kelimesi ile tavsif edilebilecek tedbirlere dahil olmakta ve her halde bu tedbir Karadağ devletinin kat'î hudut tahdidi mânasını haiz bulunmamaktadır.

Yugoslav tayyarecileri

Londra 29 (A.A.) — Londraya gelen haberlere göre 27 Yugoslav

(Devamı Sa. 5 Sü. 2)

AFRİKA CEPHESİ

Mısır'a Yeni Kuvvetler Getiriliyor

Cibuti'deki Fransız Makamlarile Anlaşma Yapılması Muhtemel

Londra, 29 (A. A.) — "Afi.": Cumartesi günü iki kol halinde Mısır hududunu aşan Almanların ileri hareketi şimdi tavazzuh etmektedir. Kahiredeki salâhiyetli kaynaklardan dün Londraya bildirildiğine göre, Sollum düşmanın elindedir. Bu haber, İngilizlerin doğu Afrikasındaki İtalyan bakiyesini muharebe harici kılmak için yaptıkları hararetli faliyet ve Fransız Somalisini müttefikler davasına iltihak ettirmek üzere müzakereler cereyan ettiği hakkındaki şayialarla birleştirildiği takdirde Churchill in dediği gibi, Alman stratejisinin şimdi sarka dönmekte olduğu ve İngilizlerin bütün mukavemet kuvvetlerini düşmanın yolunu kesmek icin daha büyük imkânlara malik olmak üzere Süveyş kanalına en az uzak bölgede tahşit edecekleri anlaşılır. Afrikadaki İngiliz kuvvetleri, henüz Ge-

(Devamı Sa. 5 Sü. 6)

Karikatürist Ramiz TAN'da

● TAN yarından itibaren kıymetli karikatüristimiz Ramiz'in her gün bir karikatürünü neşre başlıyacaktır. Ramiz, memleketin en büyük siyasî karikatürcüsüdür. Dahilî ve haricî siyasî hadiseleri iki çizgi ile onun kadar kuvvetle karikatürize eden artistimiz yoktur.

● TAN bu karikatürleri iki üç renkli olarak basmak suretiyle karilerine bir de yenilik arzetmiş olacaktır. Yevmî gazetede renkli karikatür, Türk matbuatında ilk defa göreceğiniz bir yenilik olacaktır.

Askerî Vaziyet

AKDENİZ HARBİ İÇİN KARŞILIKLI HAZIRLIKLAR

Şarkî Akdenizde

Yunan harbi şimdi Akdenize sirayet etmiş bulunuyor. İki üç gündenberi Yunanistanda bulunan İngiliz kuvvetlerinden pek az bir kısmı vapurlara bindirilmektedir. Pire ile Girit adası arasındaki saha, nakliye gemileriyle doludur. Bu gemiler İngiliz askeri taşmaktadır. Alman hava kuvvetleri de gerek sahile gelen askerleri ve gerek asker nakleden gemileri bir haftadanberi mütemadiyen bombardıman etmektedir. İngilizlerin Yunanistana çıkardıkları kuvvet 70-80 bin kişiden ibaretti. Bunların ne mikdarı çekilebilmiştir, bilmiyoruz. Fakat asıl mühim olan nokta Yunan harbinin bitmesi ü-

Sonu Sa. 4; Sü. 2

Bir İngiliz Filosu Cebelitarık'ta

La Linea, 29 (A. A.) — İki tayyare gemisiyle iki zırhlı, bir kruvazör, bir torpito filotillası, bir çok denizaltı ve iki muavin kruvazör bu sabah Cebelitarık limanına girmiştir.

YUNANİSTAN'da

Tahliye İşi Sona Ermek Üzeredir

Britanya Kuvvetlerinin Mühim Bir Kısmı Nakledilmiş Bulunuyor

Sydney 29 (A.A.) — Başvekâlet vekili Fadden, bugün aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

"Yunanistanın tahliyesi devam etmektedir. İmparatorluk kuvvetleri düşmanın şiddetli tazyiki karşısında büyük bir kahramanlıkla harp ediyorlar. Kıtaatımızdan büyük bir kısmı düşmanın ileri hareketine anudane mukavemet ettikten sonra simdi Yunanistandan ayrılmış bulunmaktadır. Maalesef insanca zayiata mâni olunamıyacağı anlasılmaktadır. Buna intizar etmeliyiz. Mümkün olur olmaz millete tam bir rapor verilecektir. Milletin cesaret ve azimle buna intizar edeceğini biliyorum.,,

İngiliz tebliği

Kahire 29 (A.A.) — "Tebliğ,, Yunanistanda geri çekilişimiz devam etmektedir.

(Devamı Sa. 5 Sü. 4)

GÜNLER GEÇERKEN

HAŞMETLİ SUKUT

Yazan: Refik Halid

Hâlâ severek okuduğum Lamartine, en kudretli eseri telâkki ettiğim (Histoire des Girondins) nin bir yerinde: "Sukut, ancak faziletle beraber vukubulursa haşmetlidir" der. Yunanistan böyle düştü; faziletle, yani haşmetle! Kendinden evvel ilk darbede hiç mukavemet göstermeden ırzını teslim edenlerle namuslarının anahtarını bir işarette götürüp elleriyle düşmana uzatanlar belki de şu teselliyi buluyorlar: "Memleketi harap etmedik, kanımızı dökmedik; ucuz kurtulduk, binaenaleyh doğru yaptık!"

Eğer siyasetin doğrusu bu ise bizim Millî Mücadelenin ve İstiklâl Harbinin ne manası kalıyor? Tarihimizde (Plevne) mukavemeti bir hatadır, Balkan muharebelerindeki (Çatalca) müdafaası bir hesapsızlık, (Çanakkale) gazası bir kabahattir. Halbuki iyi ve fena nasıl bir netice vermiş olursa olsun hâlâ onlarla övünüyoruz: yani, galip gelelim veya mağlûp düşelim, hakkımızı canımız ve malımız bahasına korumaya çalıştığımızdan, çabaladığımızdan, ram olmak istemediğimizden dolayı başımızı dik tutuyoruz ve etrafımıza yüksekten bakıyoruz.

Vatan müdafaasına her zaman hesapla ve galebe kanaatiyle girilmez; şeref ve namus borcunu ödemek, millî gururunu korumak lâzım geldiği için de harbedilir. Namusunu korumak bir hesap işi değildir; bir ahlâk sevki tabiisi, kendiliğinden olan bir adale hareketi, insanî bir refleksdir. Bu meseleyi sırf maddî bakımından, bir ticaret muamelesi veya bir borsa spekülâsyonu gibi görmek istiyenler elbette ki onur ve ırz sözlerine omuz silkerler. Onlar bilmelidirler ki bir milletin uğrıyacağı en korkunç, en şifasız felâket kendi kendinden iğrenmesidir. Avrupanın yarısı şimdi bu nefsinden istikrah zilleti ile manen dahi harap!

Yunanistan, âkıbetini bile bile boğuştu ve yenildi. Fakat şüphesiz ki yaptığından utanmamak mazhariyetine erişti; bilâkis başkalarını utandırdı. Lamartine'in bahsettiği haşmetli sukut işte buna derler!

ENKAZ ARASINDA

Yazan: ULUNAY No: 58

— Odanıza havagazi tesisatı yaptırmak istemişsiniz. Bu zat size bazı kâğıtlar imzalatacak.. .

Bunu işitince hissettiği hele - can birdenbire müthiş bir aksülâmel yaptı. Ahmet ağa deli gibi gülmiye başladı. Iki ellerini dizlerine vurarak, gözlerinden yaş - lar akıtarak tepine tepine kahkahalarla gülüyordu.

Kapıcı ile gaz memuru birdenbire gülme zenbereği boşanan bu adamın karşısında ne yapacaklarını şaşırdılar, durakladılar. Ahmet ağa ikisinin yüzlerine bakı - yor ve tekrar kahkahaya başlı - yordu.

Gaz memuru kapıcıya argo olarak:

— Il est maboul! Diyor. Kapıcı karı da yüzünde gülünecek bir şey olduğunu zannederek gizlice aynaya bir nazar fırlatıyordu.

Ahmet ağa hâlâ iskemlenin üzerinde kıvrıla kıvrıla tepiniyordu.

Şimdi artık bu mânasız kahkaha onlara da sirayet etmişti. Üçü de eğilerek, doğrularak elleriyle karınlarını tutarak, ayaklarını yere vurarak gülüyorlardı.

Güç belâ sükûnet buldular. Ahmet ağa memnuniyetinden iki sini de karşı köşedeki kahveye götürdü. Ayakta birer içki ikram etti. Elini cebine atarak para verilecekse hemen vereceğini söyledi. Sevincinden sokakta parmaklarını şakırdatarak oynamak is - tiyordu.

★ ★

Bu muvakkat sevinç mevkiini ertesi günü yine o devamlı halecana, korkuya, endi - şeye terketmişti. Bazan:

— Adam sende... Canımı ala - cak değiller a... Diyor fakat bu tesellide devam etmiyordu. Iki göz bebeği kadar sevdiği vazolarının elden gitmesi ihtimali onun bütün benliğini kurt gibi kemirmiye başlamıştı.

Tepesinde kıla bağlanmış an be an kopacak bir kılıç gibi sallanan bu endişeyi üstünden bir türlü silkip atamıyordu.

Yemeden içmeden kesildi, gözleri çukurda kalmış iki siyah marsık gibi parlıyor, elmacık kemikleri yanaklarına doğru kıvrımlarla sarkan derilerinden sıyrılmış gibi görünüyordu. Dolgun gerdanı şimdi kart öküzlerin boyun derileri gibi sarkmıştı.

Madam Evar, her zaman yap - tığı gibi şakalaşarak soruyordu:

— Amed! Amur? Malad?

Ahmet ağa, yağlı beresinin altında kirli bir fırçanın beyaz kılları gibi uzanan saçlariyle daha zayıf görünen simasında eski şakraklığını hatırlatacak ufak bir neşe alâmeti bile göstermiyerek homurdanıyordu:

— No amour! Malad!

Bazan kendisine söylenen lâ - kırdıyı da anlamıyacak hale gel - mişti. Gün geçtikçe ödeme tarihi yaklaşmış bir müflis gibi bekli - yordu. Evvelden bütün eşyasına ayrı ayrı alâka gösterirdi. Boş vakitlerinde odasına kapanır, sandıklarını açar, onları birer birer muayene eder tekrar yerleştirir - di. Şimdi hepsini ihmal ediyor; aklını, fikrini yalnız o iki vazo işgal ediyordu.

★

Artık Vagram bulvarında, kendisiyle alay etirmek için türlü kıyafete giren neşeli Ahmet ağa yerine kaşları çatık somurtkan bir başka adam kaim olmuştu. Kendisiyle lâtife etmek istiyen satıcıları, kahve garson - larını ağır sözlerle terslediği için artık onunla kimse meşgul olmu yordu. Köşe başında kebap kes - tane satan ermeni bir gün şakalaşmak istedi:

— Ahmet ağa geçmiş olsun!

— Hayrola...

— Hasta değil miydin?

— Neden hasta olayım? Çok şükür bir şeyim yok.

— Ne bileyim kardeş? Iğne yutmuş köpeğe dönmüşsün.

Başka vakit olsaydı Ahmet ağa bu şakaya güler geçerdi. Fakat bugün minkari burnu, çökük ağzı; ince boynu ile döğüşe hazırlanan kart bir Hint horozu gibi kabardı, kafasını kaldırarak:

— Ağzını topla! Dedi. Terbi - yesizlik etme. Ben senin ağzının kaşığı değilim. Bana köpek diyemezsin.

— Kızma babacığım kızma... Şaka ettim.

Bazı günler odasına yakın olduğu için Sen nehrinin kenarında Ver galan bahçesine gidiyor. Nehirden gelen geçen dubaları, romörkörleri seyrediyordu. Bir gün yüzünü nehre dönmüş tahta sıranın üstünde otururken arkadan omuzuna bir el dokundu. Oldu - ğu yerde zıplar gibi anî bir ha - reketle başını çevirdi.

Vazoları elinden almak istiyen genç talebe karşısında duruyordu:.

— Merhaba Ahmet Ağa...

Soğuk bir selâmla mukabele etti:

— Merhaba.

— Vazoları gönderdin mi?

Eğer gücünün kuvvetinin ye - teceğini bilseydi, hayatı kendine zehir eden bu şimarık herifin bo ğazına atılacaktı. Çatkın bir su - retle cevap verdi:

— Hâlâ unutmadın mı?

— Unutur muyum? Onlar, bizim malımız. Bir gün olacak. Er geç memleketimin yolunu tuta - cak.

— Avucunu yala...

— Ben senden ayrıldığım gün lâzım gelenlere resmen yazdım. Ayrıca da amcamın oğluna bir mektup gönderdim. Işi takip edecek. Bir hafta evvel bana cevap verdi. Istersen okuyayım.

— Ne okuyacaksın?.. Sende kalsın.

— Sen bilirsin... Müzeler idaresi bana onun vasıtasiyle teşekkür etmiş, resmen Fransa hükûmetine yazılmış. Tabiî resmi muamele olduğu için biraz gecikmiştir. Fakat nihayet bir haftaya kadar vazolar hakikî sahiplerine iade edilecek... Halbuki benim dediğim gibi yapsaydın, müzenin katalo - ğunda senin ismin bulunacaktı. Herkes sana rahmet okuyacaktı.. Şimdi bugünlerde gelecekler, kapını çalacaklar. Vazolar memle - kete gidecek, sen de sorguya çekileceksin. Yalanları şimdiden hazırlamıya bak!...

Hançerini yalnız yaraya sok - makla iktifa etmiyerek ayni zamanda onu yavaş yavaş sağa sola çeviren bu güler yüzlü cellâdın karşısında Ahmet ağa birdenbire bütün iradesini kaybetti. Ba rut gibi parladı:

— Git be herif! Dedi. Seni bana hediyelik mi gönderdiler? Ben de vazo mazo yok. Amma da belâya çattık ha...

O, öfkelenmeden devam edi - yordu:

— Istediğin kadar bağır. Kapına polisler dayandıkları zaman görürsün. Şimdilik Allahaısmar - ladık. Bu hafta içinde hazır ol...

(Arkası var)

POLİSTE:

Ahırkapıda Bir Kadın Parçalandı

Makinist Mehmet Erşan'ın idaresindeki posta treni dün sabah saat 7,55 te Ahırkapıdan geçerken Eyüpte oturan ve Ahırkapıda inhisarlar tütün deposunda çalışan Naciye adında 28 yaşında bir kadına çarpmıştır. Kadın, derhal ölmüştür. Makinist Mehmet kazadan evvel kadını yol üstünde gördüğünü, düdük çal - dığını fakat isittiremediğini söylemiştir. Vakadan haberdar edilen adliye doktoru Enver Karanla müddeiumumî muavinlerinden Necati Kütükcüoğlu hâdise mahalline gitmişler ve araştır - malarda bulunmuşlardır. Tahkikata devam edilmektedir.

Bir Ceset Bulundu — Dün Feneryolu sahillerinde bir erkek cesedi bulunmuş ve kenara çıkarılmıştır. Zazıtanın yaptığı tahkikat sonunda cesedin Arapcamiinde oturan Kastamonulu sandalcı Osmana ait olduğu anlaşılmıştır. Ceset morga kaldırılmıştır.

Beşiktaş Cinayeti — Beşiktaşta Abbasağa parkında bulunan kollar ve bacaklar hakkın - daki tahkikata dün de devam edilmiştir. Maznun Kâzım dün birdenbire evvelki ifadesini değiştirmiş, maktul Mahmudun başı ile vücudünü gömmediğini ve denize attığını söylemiştir. Bundan sonra Beşiktaşa giden memurlar bir dalgıç bulmuslar ve Kâzımın gösterdiği muhtelif yerlerde arama yapmışlar ise de bu aramalar da evvelkiler gibi hiç bir netice vermemiştir. Tahkikata devam edilmektedir.

Behire Öldü — Edirnekapı civarında oturan Ali adında bir genç bundan bir buçuk ay evvel kaynanası Behireyi tabanca ile varalamış, kadın haseki hastahanesine kldırılmıştı. Bir kaç gün evvel delilik arazı göstermeğe başlıyan Behire evvelki gün Bakırköy emrazı akliye hastahanesine kaldrlmş, fakat bir müddet sonra ölmüştür. Vaka etrafında zabıta ve müddeiumumilik tahkikata başlamıştır. Ali ifadesinde kaynanasını kazaen vurduğunu söylemiştir.

Damadını Yaraladı — Süleymaniyede Mimar Sinan caddesinde 66 numarada oturan Hüseyin Özdemseyer ile kayın pederi Hüseyin Faruk arasında geçimsizlik yüzünden kavga çıkmış, Hüseyin Fruk, damadını bir demir parçası ile başından yaralamıştır.

Arılar Soktu — Üsküdarda ikinci çıkmaz sokakta oturan Hasan Kızılay, bahçesindeki arı kovanının yanında dolaşırken arılar üzerine hücum etmisler, iğnelemişlerdir. Hasan Kızılayın elleri yüzü şişmiştir. Kanı zehirlendiği anlaşılan Hasan, Haydarpaşa nümune hastahanesine kaldırılmıştır.

Istanbul Yardım Sevenler Cemiyeti Faaliyete Başladı

İstanbul Basınına Mensup Kadınlar da Dün Basın Birliğinde Toplanıp Cemiyet Faaliyetine İştirâke Karar Verdiler

Evvelki gün şehrimizde vilâyet şubesi olarak teşekkül eden yardım sevenler cemiyeti dünden itibaren Eminönü Halkevindeki bürolarında faaliyete geçmiştir. İlk kongreye iştirak edemiyen kadınların müracaatları da kabul edilmiş ve kendilerine kongrenin kararları izah edilmiştir.

Bütün Halkevleri, ilk kongreye iştirak ettirdikleri mümessillerindenı kongrede görüşülen meseleler etrafında izahat almışlar ve kendi elemanlarından istifade etmek için tâli programlar hazırlamışlardır. Cemiyetin çocuk himaye, kadın ve çocuğun vikayesi ve kres kolu çocuk esirgeme kurumu ile teşriki mesai edecek ve bu kolların çalışma programı ile çocuk esirgeme kurumunun esas teşkilât programı birleştirilecek, bu suretle faaliyetin daha verimli bir şekilde devamı temin edilecektir.

Bayan İnönünün telgrafı

Yardım sevenler cemiyetinin İstanbul şubesinin reisi Bayan Hayriye Kırdar tarafınlan Bayan Mevhibe İnönü'ne gönderilen telgrafa gelen cevap şudur:

Bayan Hayriye Kırdar
İstanbul Yardım sevenler cemiyeti reisi

Telgrafınızı memnuniyetle aldım. İstanbul şubesindeki hemşirelerimin hakkımdaki samimî hissiyatına teşekkür eder, mil let ve memleket işlerinde kendilerine büyük başarılar dilerim.
Mevhibe İnönü

Basın kadınları toplantısı

Dün saat 17 de Basın birliğinde toplanan şehrimizin bütün kadın muharrirleri, ve Türk basınına mensup kadınlar uzun bir konuşma yapmışlardır. Toplantıyı muharrir Suat Derviş açmıştır.

"Yardım sevenler cemiyeti" nin neşriyat koluna ne suretle yardım edilmesi icap ettiği meselesi üzerinde görüşmeler olmuştur. Suat Derviş, Türk matbuatında çalışan kadınların Yardım seven ler cemiyetinin neşriyat koluna müracaat etmelerini ve propagan da servisinde vazife almalarını teklif etmiştir. Bu teklif kabul edilerek toplantıya son verilmiştir.

İzmirde Yardım Sevenler Cemiyeti

İzmir, (TAN) — İzmir Yardım sevenler cemiyetinin umumî heyet toplantısı, İzmir Halkevi salonunda parti müfettişi Galip Bahtiyar Gökerin reisliğinde toplanmış, cemiyetin senelik iş raporu ve bilânçosu müzakere ve kabul edildikten sonra idare heyeti seçimi yapılmıştır. Birinci reisliğe Bn. Kevser Toksal, ikinci reisliğe Lâtife Bekir, veznedarlığa Bn. Cemile Çullu, muhasebeciliğe Bn. Meliha Sanu, umumî kâtipliğe Muallâ Renda, yedek âzalığa Bn. Vecihe Alanyalı, Afife Daryal ve mürakipliğe Bn. Muzaffer Uras seçilmiş - lerdir. Faal âzalıklara da:

Bn. Sıdıka Uz, Hayriye Tunç, Meliha Salâhattin, Melâhat Seringen, Selma Batur, Eribe Öktem, Vedide Kardayı, Emine Dizgin, Sâbire Salt, İrfan Cevdet, Münevver Akçin, Nehibe Seyfi, Belkıs Bilman, Lâtife Sırrı, Cevriye Uyum seçilmişlerdir.

Basın Birliğinde dünkü toplantıya iştirâk edenler

Anadoluya Gidecekler

Ikinci Kafile de Pazartesi Günü Sevkedilecek

Kendi arzuları ile şehrimizi terkedecek vatandaşların devlet vasıtaları ile nakline yarın başlanacaktır. Nakliyat komisyonu, ikinci kafilenin hareket gününü tesbit etmiştir. Bu kafileyi Müdanya ve havalisine gidecekler teşkil edecek, bunlar 5 mayısta Trak vapuriyle sevkedilecektir..

Yarın saat 14 te Galata rıhtımından kalkacak olan Tırhan vapuru, 1121 - 1421 (dahil) numaraya kadar olan bilet hâmillerini İneboluya götürecektir. Yine yarın 18 de kalkacak olan Aksu vapuru da 45 - 444 (dahil) numaraya kadar olan bilet hâmillerini Zonguldağa nakledecektir.

Vilâyet ve kaymakamlıklara be yanname verenler, emniyet âmirliklerinden alacakları vesikalarla meşru mazeretlerini isbat edemezlerse günleri gelir gel - mez beyannameye yazdıkları iskele veya istasyonlara gitmeğe mecbur tutulacaklardır.

Mazerti olanlar, bütün sevkiyat sona erdikten sonra hazırlanacak vasıtalarla istedikleri yerlere götürülecek, bu, seferlere iştirak edemiyecekleri kat'i surette tebeyyün edenler artık hiç bir suretle devlet nakil vasıtalarından bedava istifade edemiyeceklerdir.

Edirne, Kırklareli ve Tekirdağı havalisinde oturanladan hükûmete sevk beyannamesi verenlerin evrakı da dündan itibaren İstanbul vilâyetinde tesekkül etmiş olan komisyon tarafından tetkik edilmeğe başlanmıştır. Tasnif işi ikmal edilir edilmez bunların da listeleri denizyollarına ve demiryolları idaresine bildirilecektir.

Limanlar umum müdürlüğü, meccanen naklolunacak vatan - daşların götüreceği eşyalar için yeni bir hammaliye tarifesi hazırlamıştır. Bu tarifeye göre, bir seferde elde taşınacak yüklerin hepsi 10 kuruşa, valizler 5 kuruşa, büyük denkler de 25 kuruşa nakledilecektir.

Kira işleri

Diğer taraftan şehri terkede - ceklerin kira kontratlarında müşkülâta uğramamaları için Dahiliye Vekâleti bir kanun projesi hazırlamaktadır. Proje bugünlerde Meclise sevkedilecek ve kabul edilince derhal tatbikine geçile - cektir. Anadoluya gidenlerin, indikleri yerlerde tutacakları evlerin kira bedellerinde ihtikâr yapılmaması ve yolcuların müşkülâtla karşılaşmamaları için tedbirler alınmıştır. Her belediyede bir "kira bürosu,, kurulacak ve kiralama işlerinde o binanın gayri safî iradı esas tutulacaktır. Bu suretle Anadoluda evlerin pahalılanmamasına çalışılacak ve yakında Meclise sevkedilecek kanun ile de kira kontrat ihtilâfları iki tarafın da zararına meydan vermiyecek bir hal sekline bağlanacaktır.

Dericilere Verilecek İhraç Lisansı

Ankara, 29 (TAN) — Ticaret Vekâleti, bazı dericilere ihraç lisansı verilmesi hakkında şu tebliği yapmıştır.:

"Bir ağustos 1941 tarihinden sonra yalnız salamura derilerle mesine ve liflerinin uzunluğu umumiyetle 7 - 8 santimetre olan içinde istisnaî olarak on santimetreye kadar lif bulunan ve 100 adedinin ağırlığı 230 kiloyu geçmiyen hava kurusu derilere ve elyafının uzunluğu ayni ebadda olan ve 100 adedinin ağırlığı 250 kiloyu geçmiyen tozlu kuru derilere ihraç lisansı verilecektir. İşbu hadlerden fazla ağır ve uzun yapağlı derilerin ihracına lisans verilmiyecektir. Bu hususun tesbiti için ihraç edilecek deriler evvelemirde Ticaret Vekâleti ihracat kontrol teşkilâtı tarafından muayene edilecektir. Bu işe ait kontrol her partinin lâalettayin yerlerinden alınarak yüzde on miktarının arttırılması ve bunlardan partinin yüzde birini aşmamak üzere ve en az bir balvasının açılarak birer birer derilerin gözden geçirilip muayenesi suretiyle yapılacaktır.

İhraç lisansları ihract kontrolörleri tarafından mal görülüp yukarıdaki evsaf malûm olduktan sonra sahibine verilecek ve tesbit edilen hadlerden fazla ağır veya uzun yapağlı derilerin ihraç lisansları, parti yeniden işlenip matlûp evsafa uygun bir şekle konulmadıkça verilmiyecektir. Bu itibarla bir ağustos 1941 tarihinden sonra deri ihraç edecek tacirlerin lisans talebi için yapacakları müracaatlerde malların birinci fıkrada yazılı vasıflara uygun bir şekilde hazırlandıklarına dair sarahat vermeleri lüzumu tebliğ olunur...

Toprak Tevzii Talimatnamesinde Tadilât

Ankara, 29 (TAN) — Toprak tevzii talimatnamesinin bazı maddelerinin tadiline dair tali - matname mer'iyet mevkiine girmiştir.

Şeker Saklıyan Bir Bakkal Mahkûm Oldu

Sultanahmette Akbıyık mahallesinde bakkallık yapan Osmanın dükkânında şeker bulunduğu halde müşteriye vermediği ve mevcut şekerini sakladığı anlasılmış, zabıta marifetiyle bir arama yapılmıştır. Memurlar evin bodrumunda 7 sandık kesme ve 3 buçuk çuval toz şeker bulmuşlardır. Dün adliyeye verilen Osmanın ikinci asliye ceza mahkemesinde yapılan duruşması sonunda 25 lira ağır para cezası ödemesine, lükkânının 3 gün müddetle kapatılmasına ve şekerlerin de müsaderesine karar verilmiştir.

Rüşvet Verirken Yakalandılar — Vilâyette hademelik yapan Settar, bir memura 250 kuruş rüşvet verirken suç üstünde yakalanmıştır. Settar, asliye 7 inci ceza mahkemesinde bir ay hapis cezası ile 16 lira ağır para cezasına mahkûm edilmistir.

★ Bundan başka Mehmet adında biri, ikinci ağır ceza başkâtibi Yusufa bir lira rüşvet vermek isterken yakalanmış, ayni mahkemede ayni cezaya mahkûm edilmiştir. Her iki mahkûm da derhal tevkif edilmislerdir.

Şehir Meclisi Son Toplantısını Bugün Yapıyor

Basın Birliğine Bir Arsa Verilecek

Şehir meclisi dün 34 maddelik bir ruzname ile devrenin en dolgun gününü geçirmiş ve nafia encümeni ile muhtelit encümenin hazırladıkları imar plânlarına ait mazbataları bugüne bırakarak diğer maddelerdeki işleri elden çıkarmıştır.

Dünkü ictimada otuz azanın verdiği bir takrir okunmuş ve yaşları ile içtimai vazıyetleri bakımından yardıma muhtaç olan matbuat müntesiplerine Basın birliği tarafından yapılacak bir "bakım yurdu,, için belediyenin Çubukludaki arsalarından biri - nin Basın birliğine terki istenmiştir. Bu teklif kavanin encümenine sevkedilmiştir.

Meclis bugün saat 14,30 da fevkalâde bir içtima akdedecek ve Nisan devresine son verecektir.

Dünkü kararlar

Meclisin dünkü toplantısında, asker ailelerine yardım tahsisatı için alınan 50 tahsildarın ücretlerine karşılık olmak üzere bütçede 30 bin liralık bir münakale yapılması, Topkapı mezarlığının Maltepe yolu ile Topkapı - Yedikule asfalt kısmının ağaçlandırılması ve bu yerin mezarlık olarak kullanılmaması, petrol limitet şirketinin petrol ofisine devri teklif olunmuş ve bu dilekler ait oldukları encümenlere havale edilmiştir.

Dün alınan kararlara göre, elektrik, tramvay ve tünel işletmeleri umum müdürlüğü yanında bulundurulacak mürakıplar, umum müdürlüğün bilûmum muamelât ve hesaplarını, tetkik ve murakabeye mecbur tutulacaklardır. Umum müdürlük 14 müstakil müdürlüğü fevkinde bir makam olacaktır. İdarenin geçen sene temin ettiği 2,324,144 lira 89 kuruş safi kârın yüzde onu ihtiyat akça olarak saklanacak, mütebakisi vergilere verilecektir.

Belediye zabıtası talimatnamesine ilâve edilen yeni hükümlerden bazılarının tabiî ahvalin avdetine kadar tehiri kararlaştırılmıştır.

Sular İdaresi

İstanbul sular idaresi için yeni bir alım satım talimatnamesi hazırlanmış ve mevkii tatbika konmuştur. Bu talimatnameye göre; sular idaresinin arttırma ve eksiltme işleriyle uğraşanlarla idarenin bütün memur ve müstahdemleri, bunların ana baba, cocuk karı, gelin, damat, kayın peder ve saire gibi akrabaları ile ortakları ister doğrudan doğruya, ister bir vasıta ile olsun sular idaresinin arttırma ve eksiltmelerine giremiyeceklerdir.

MÜTEFERRİK:

Sarayburnundan Sirkeciye Kadar Rıhtım Yapılacak

Şehircilik mütehassısı Prost Sirkeci ve Sultanahmet mıntakalarının tafsilât plânlarını hazırlamağa başlamıştır. Hazırlan - makta olan plânlara göre Sirkeci istasyonundan Sarayburnuna kadar olan sahada rıhtım yapılacak, bu sahanın kara kısmında depo ve antrepolar inşa edile - cektir. Sirkeci tren hattının iki tarafı ağaçlandırılacaktır.

Çocuk Haftasının Son Günü — Çocuk haftası bugün sona erecektir. Bu münasebetle çocuk esirgeme kurumu şubelerindeki faaliyete hız verilecek ve cocukların toplu bir halde eğlenmelerine çalışılacak, çocuk haftasında yedirilen ve giydirilen yoksulların grup halinde resimleri cekilecek ve hafta saat 17 de çocuk marşlarını müteakip söylenecek istiklâl marşı ile sona erecektir.

Konservatuvar Konseri — Dün akşam saat yirmi birde Fransız tiyatrosunda Muhittin Sadak'ın riyasetindeki konservatuvar orkestrası bir konser vermiştir. Konserde güzide ve kalabalk bir dinleyici kütlesi hazır bulunmuştur. Garp musikisinin en tanınmış parçaları iki kısım halinde calınmış ve şiddetle alkışlanmıştır. Blihassa Haydn'ın La Tempesto'sı koro ve orkestra tarafından muvaffakıyetle çalınmıştır.

Konserlere devam edilecektir.

Hasta Nakliye Otomobilleri — Belediye sıhhat müdürlüğü. hasta nakliye otomobillerini çoğaltmağa karar vermiş ve üçer bin liralık iki tenezzüh arabasının alınması için tesebbüslere girmiştir.

GÜNÜN MESELESİ

Tehlikeli Nikbinlikler

Yazan: Naci Sadullah

Dün, evhamlılardan bahsetmiştim. Bugün de müsaadeniz'le evhamlıların tersinden söz etmek ist'yorum: Çünkü, içinde yaşadıkları cemiyete muzır olan mahlûkları sayarken, bu tipleri unutmak mümkün değildir.

Ötekiler ne kadar müfrit birer bedbinse, bunlar o derece müfrit birer nikbindir. Ve hâlâ:

"— Ah, şu ahval bir düzelse de, bu yazı Niste geçirsem!,, diyen, yahut da:

"— Yahu, işitmediniz mi? Churchill bile:

"— Bu harp Atlantikte ve adalarımızda bitecektir!,, Diyor.

İngilterenin en salâhiyettar insanı tarafından söylenen bu söze göre biz, muharebe sahası haricinde kalmaktayız. Şu halde hazırlığa ne lüzum var?,, Kabilinden kelâmlar eden bu insan tipi, bir milletin mâneviyatı için en tehlikeli mikroptur. Çünkü onun şuurlu, fakat zayıf görüşlü vatandaşlara aşıladığı duygu, korkaklık kadar tehlikeli bir lâkaydidir.

Ve ikide birde lâfı edilen sinir harbini kazanmamızın yegâne çaresi, o müz'iç bedbinle, bu muzır nikbin arasında bulunan tabiî yolu bulup tutabilmemizden ibarettir. Ne yazık ki şu sırada, bazı gazetelerimiz de bu müfrit nikbinliğe kapılmış bulunuyorlar ve onlar nikbinliklerinden doğan lâkaydilerini, gözden kaçmıyacak derecede bariz bir hale soktular. İçlerinde hâlâ, her hangi bir sinema yıldızının bahsine kocaman sütunlar ayıranlar var.

İçlerinde - daha doğrusu içimizde - hâlâ faraza Ceki Kogan'ın pabucundan, bir Şarlo'nun bastonundan, bir Adolf Menjo'nun bıyıklarından, veya bir Katerin Hepburn'un gündelik muaşaka (!) larından lüzumundan fazla dem vuranlar var.

Ve içlerinde, - daha doğrusu içimizde - hâlâ, vatandaşlara, gazete sayfalarında domatesin nasıl soyulacağını, veya kaynar suya atılan yumurtanın niçin katılaştığını anlatan nikbinlik dâhileri var. Ve bunun içindir ki ben tekrar ediyorum: Bu cins nikbinlikler, halk üzerinde uyuşturucu bir tesir yaratmaktadır. Ve bu zararlı tesiri silebilmemiz için, o nevi mevzulardan bizim daha hayli fedakârlıkta bulunmamız lâzımdır.

Çünkü, bu çeşit bir nikbin ekseriya, canlı bir uyuşturucu maddeden farksızdır. Ve biz, yazın bedbin olmak istemiyorsak, bugün bu nevi nikbinlerden ve nikbinliklerden de korunmak mecburiyetindeyiz!

PİYASADA:

İaşe Müsteşarı Dün Akşam Ankaraya Döndü

İaşe müsteşarı Şefik Soyer, dün sabah vilâyete gitmiş ve vali ile belediye reis muavini Lûtfi Aksoy ve belediye iktisat müdürü Saffet Sezenin iştirak ettiği bir toplantıda hazır bulunmuştur. Toplantıda, hükûmetin belediyeye verdiği bir milyon liralık kredi meselesi görüşülmüş ve şehirde tesis edilecek un depolariyle, yapılacak un stokunun umumî hatları üzerinde kararlar alınmıştır. Belediye bugün Ziraat Bankasına müracaat ederek bir milyonluk kredinin bir kısmını alacaktır.

Müsteşar dün Ticaret odasında da iaşe komisyonuna riyaset etmiştir. Komisyonda, değirmencilerden mürekkep bir grup dinlenmiştir. Müsteşar otomobil lâstiği tevziatı ile de meşgul olmuştur.

Otomobil lâstiği tevziatı henüz bitmemiştir. Mıntaka ticaret müdürlüğü, otomobil lâstiklerinin tevzi işini, ticaret ofisine devretmiştir. Ofis, otomobil lâstiklerini satın alarak stok yapacak, ihtiyaç halinde alâkadarlara satacaktır.

İaşe Müsteşarı Şefik Soyer dün akşam Ankaraya hareket etmiştir.

Basradaki Mallar — Basrada memleketimize sevkedilmek üzere mühim miktarda mal bulunmaktadır. Bunların arasında otomobil, kamyon, ziraat âletleri vardır. Bu eşyanın sevkine başlanmıştır.

Kauçuk Tevziatı — Mıntaka ticaret müdürlüğü tarafından kauçuk işliyen küçük imalâthanelere kauçuk tevziine başlanmıştır

TAN

ABONE BEDELİ

	Türkiye	Ecnebi	Türkiye	Ecnebi
Adres değiştirmek (25) Krş.	1400 Kr. 1 sene	2800 Kr.	400 Kr. 3 Ay	800 Kr.
	750 „ 6 Ay	1500 „	150 „ 1 Ay	300 „

BUGÜN

Cebelitarık Taarruzu Ve Neticeleri

Almanyanın, Cebelitarık'a karadan ve havadan taarruz etmek için kâfi kuvvete ve teknik vasıtalara malik olmadığı iddia edilemez. Cebelitarık'a pek yakın olan kıymetli üsler de vardır. Fakat İngilizlerin de Portekize asker ihraç ederek Alman kuvvetlerinin sağ cenahlarını tehdit etmeleri imkân dahilindedir. Cebelitarık müdafaasının müessiriyet ve muvaffakıyeti, Mısırın kapılarında cereyan eden harbin mukadderatı ile de alâkadardır. İngilizler, bu harbi kaybettikleri takdirde donanmaları, Akdenizde hapsolmak tehlikesini önlemek için Atlantiğe çıkmak mecburiyetinde kalacak ve bu keyfiyet Cebelitarık müdafaasını çok zayıflatacaktır.

Cebelitarık'ta:

Moskovada intişar eden Trud gazetesi, 1-2.1941 tarihli sayısında, İspanyanın vaziyetini, daha doğrusu General Franco'nun iki taraflı siyaseti hakkında şunları yazmıştı:

"Madrit hükûmeti, bir taraftan İngilizler ve Amerikalılara barış taraftarı görünmiye çalışmakta, diğer taraftan fırsat düştükçe onları sıkıştırmakta ve bugünkü vaziyetten kendine azamî faydalar teminine çalışmaktadır.

İspanya hükûmeti tarafından ilân olunan geniş fütuhat programı, ancak hadiseler Madrit zimamdarları için çok müsait bir şekil aldığı takdirde tahakkuk ettirilebilir. İspanyol zimamdarları, geçen sene böyle müsait bir vaziyet gelmiş olduğuna inanmışlardı. Fakat sonradan cereyan eden hadiseler onları, bu noktai nazarlarını değiştirmiye mecbur etti. Madritin bundan sonra takip edeceği hattı hareket, hadiselerin müstakbel inkişaflarına bağlıdır.„

General Franconun, Moskova gazetesinin üç ay evvel mevzuu bahsettiği bu müsait vaziyetin, Almanların Balkanlardaki ve Libyadaki muvaffakıyetlerinden sonra, gelmiş olduğuna hükmettiği hissediliyor.

Filhakika, son gelen haberlere göre, İspanyanın Mihvere iltihakı bir gün meselesidir. Bazı rivayetlere göre General Franco, harbe girmek için yeni mahsulün alınmasını beklemektedir. Diğer bir şayiaya göre de, İspanya hükûmeti, iaşe sıkıntısından İngiliz ablokasını mesul tutarak bugünlerde İngiltereye karşı vaziyet alacak ve bir ültimatomla Cebelitarık'ın iadesini istiyecektir. Bu isteği reddedilince, Cebelitarık'a karşı taarruza geçecek ve Almanyayı yardımına çağıracaktır. İspanya hududunda toplanmış olan Alman kıtaları, hareket emrini beklemektedirler.

Cebelitarık, muvaffakıyetli bir taarruzla ele geçirilebilir mi?

Evvelâ, ne kadar kuvvetli olursa olsun, bugünkü harp tekniği karşısında, zaptedilemiyecek hiç bir müstahkem mevki bulunmadığı esasını kabul etmek mecburiyetindeyiz.

Bir romanın kahramanı Fantoma kaptan Cebelitarık münasebetiyle şu sözleri söylüyor:

"Bitaraf toprakların -Cebelitarık'ın etrafındaki arazi- altından uzun bir galeri açacağız ve Cebelitarık kalesini dinamitle berhava edeceğiz.„

Jül Vern'in hayalî tasavvuratını andıran bu plân pek de tahminden uzak değildir.

Cebelitarık'a karşı Alman, İtalyan ve İspanyol kuvvetleri tarafından yapılacak bir taarruz daki muvaffakıyet derecesi, Fransız donanmasının ve müstemlekelerinin yardımı temin edildiği takdirde, hiç şüphesiz, daha fazla olacaktır.

Cebelitarığı gösterir harita

Alman Üstünlüğü:

Fransanın müsbet yardımı temin edilemediği takdirde, bu taarruzun muvaffakıyet derecesi hakkında tahminlerde bulunabilmek için, taarruz ve müdafaa cephelerinin kuvvet ve imkânlarını karşılaştırmak lâzımdır.

Evvelâ, Almanyanın Cebelitarık'ı karadan ve havadan taarruz etmek için kâfi kuvvete ve teknik vasıtalara malik olmadığı iddia edilemez.

Sardenya ve Balear adaları ve Cebelitarık'a pek yakın olan Algezira, Tarif gibi mevkiler, mihver kuvvetlerinin istifade edecekleri kıymetli üslerdir.

Bundan başka, Cebelitarıktan ancak 25 kilometre mesafede bulunan Septe ve 50 kilometre mesafedeki Tanca limanları uzun menzilli toplarla tahkim edildiği ve denizaltı üsleri

(Arkası 4 üncüde)

Tarihten Yapraklar

Yunanistanı İstilâ Etmek İçin Milâttan Önce Yapılan Bir Teşebbüs

Serhas'ın ordusu:

İki bin dört yüz küsür sene evvel Yunanistanı boğmağa çiğnemiye gelen Serhas'ın ordu - ları adet, intizam ve kudret bakımından önünde durulmaz, savletine dayanılmaz zannolunacak derecede müthiş bir kuvvetti.

Güneşin ziyasında parlıyan mizrakları, kılıçları, kalkanlariyle uzaktan bu ordunun ilerleyi - şini görenler, zehirli dikenlerini kabartmış tufandan evvelki devre ait bir canavarın bastığı yerde hayat bırakmıyan cehennemî yürüyüşünü zannederlerdi.

Serhas'ın ordusunda ne yoktu?

Miğferlerinin, kalkanlarının şekilleri, cinsleriyle birbirlerinden ayrılan Iranlılar yuvarlak tulgaları, eğri yaylariyle Medler; ör - gülü kalkanları, çizgili gömlekleriyle Hirkaniler, Partlar... Tunçtan serpuşları, sert köklü ağaç lobudları, uzun mizraklariyle âsûriler; sivri külâhları, büyük yaylariyle Sas'lar; pamuk mintanları, hezaren yaylariyle Hintliler; keçi kılından dokunmuş elbiseleri, gül ağacından yapılmış yayları, eğri kılıçlariyle hazerler; geniş harmanili, eğri yaylı Araplar; çivitle maviye boyanan vücutlerini tamamen örtemiyen aslan kaplan postları giymiş dokuz kadem uzunluğunda yaylarla, ok larla müsellâh Habeşler; başlarına kulakları dik duran bir at postu geçirilmiş Yemenliler, meşin esvaplı Libyalılar; Yunanlılar gibi giyinen Lidyalılar; çıplak vücutlerine tilki ve kurt postları geçiren Trakya ve Bitinililer!..

Takım takım ilerliyorlar...

Bütün bunlardan başka on bin Iranlıdan mürekkep bir hassa alayı da var ki, silâhlarının mükemmeliyeti gözleri kamaştırıyor. Bunlara "ölmez alay„ ismi verilmiş! Harpte birisi düşerse derhal yerine bir başkası geçiriliyor.

Hepsi altına gark oldukları için parıl parıl yanıyorlar!

Orduda seksen bin at var. Bu adede bir o kadar da deve ilâve edilebilir.

Takip ettikleri yolun inhinalariyle sürünür gibi ilerliyen bu esatirî ejderhadan toz duman içinde müthiş bir gürültü yükseliyor.

Insanlar birbirlerinin anlamadıkları dillerle bağırışıyorlar, atlar kişniyorlar, develer homurdanıyorlar... Yirmi bin hücum arabalarının gıcırtıları dağlara aksediyor...

Deniz kuvveti de o kadar müthiş!

Üç kat kürekli bin iki yüz harp gemisi bekliyor. Fenikelilerin gemileri dünyanın en mükemmelleridir. Ve bu meyanda Sidon'unkiler hepsine faiktir...

Bütün bu kuvvetlere yerli zabitler kumanda ediyorlar. Fakat yüksek kumanda ancak Iranlıların hakkıdır.

★ ★

İki hükümdar arasında:

Serhas, donanmasını teftiş ettikten sonra (Isparta) Kralı iken memleketinden kovulup kendisine dehalet eden Demarat'ı huzuruna çağırtıyor:

— Demart! Sen Yunanlısın. Hem de Yunanistanın en kuvvetli bir ülkesindensin. Açıkça söyle. Yunanlılar bana mukavemet etmiye cesaret edebilecekler mi?

Demarat:

— Hükümdar! Sana hakikati mi söyliyeyim? Yoksa müdahane mi edeyim?

— Korkma.. Bana hakikati olduğu gibi söyle.

— Mademki öyle emrediyorsun. Ben de bütün açıklığiyle sana her şeyi söyliyeceğim:

Yunanistan fakr içinde doğdu. Fakat ilim ve fazilet ile gıdalandı; fakrden kurtuldu. Kanunları ona hak ve hürriyet verdiler. Senin tekliflerini kabul edemezler. Adetleri az da olsa harp ederler.

Bu söze karşı Serhas gülüyor:

— Ne söylüyorsun? Diyor. Bizim bir askerimiz üç Yunanlıya muadildir. Sen onları tanımadığın için böyle söylüyorsun.

— Bu sözleri söylediğim zaman senin hoşuna gitmiyeceğini biliyordum. Ben Lakedemonları sevmem. Beni ecdadımdan kalan tacımdan, tahtımdan indirdiler, bir kaçak, bir mülteci yaptılar. Fakat onlar (yeke yek) harp ederlerse hiç kimseye mağlûp olmazlar, bir araya gelirlerse müthiş bir kuvvet olurlar. Hürriyetlerine delice âşıktırlar, fakat tamamen hür ve serbest değildirler. Çünkü kanunun esiridirler. Senin tebaan senden ne kadar korkar, titrerse onlar da kanunlarından o kadar belki daha fazla korkarlar ve ona itaat ederler. O halde onlara kanunları ne derse onu yaparlar. Kanunun değişmiyen emirleri de budur:

Döğüşecekleri düşmanın miktarı ne olursa olsun kaçmamak, olduğu yerde kalmak, ya mağlûp etmek, ya ölmek!

★ ★

Vur! Fakat Dinle!..

Yunan filosuna kumanda eden Ispartalı General Eurbiyad, toplanan harp meclisinde plânlarını izah ettiği sırada filonun berzaha doğru çekilerek Peloponez ordusunun bulunduğu noktaya yakın bir mevzi almasını ileri sürmüştü. Bütün Generaller bu plânı münasip görüyorlar, yalnız Temistokl bu fikre muarız bulunuyordu. Onca 378 parça (üç sıra kürekli) lerin Salamin boğazında düşman gemilerini bek lemesi lâzım geliyordu. Münakaşa kızıştı.

Eurbiyad, muarızını mantıkla ilzam edemiyeceğini anlayınca hiddetten kendini kaybederek bastonunu kapınca vurmak üzere Temistokl'e doğru kaldırdı.

Temistokl sükûnetini muhafaza ederek cevap verdi:

— Vur! Fakat dinle...

Meclis, bu sakin adamın reyini kabul etti. Muharebe Salaminde oldu.

★ ★

Salamin muharebesi:

Bir Sai koşarak Serhas'ın anası Atossa'nın nezdine girer:

— Ne var? Ne oldu?

— Filomuzda gemilerimiz hem mükemmel, hem çoktu. Yunanların gemileri ancak 300 parçadan ibaretti. Serhas ileriye yürüyen iki yüz gemiden baska bin parçaya kumanda ediyordu.

— O halde Pallas şehrini Ilahlar hıfzediyorlar! Harp nasıl oldu? Muharebeye evvelâ Yunanlılar mı, yoksa gemilerinin çokluğundan haklı olarak mağrur olan oğlum mu başladı?

— Efendimiz! Kader, denilen meçhul kuvveti mutlaka müntakim bir ilâh idare ediyor. Atina ordusundan bir adam geldi; oğluna ufukları gecenin siyah orduları istilâ ettiği zaman Yunanlıların her şeyi bırakarak kaçacaklarını söyledi. O, Yunanlının kurduğu tuzağın ne olduğunu aramadan her tarafa emirler gönderdi. Gemiler saffı harp nizamına girecek, bütün geçit yerleri abluka edilecek, filonun diğer kısmı da daire şeklinde Ajaks (Salamin) adasını saracaktı.

Orduda herkes zaferden emindi... Yemekler yenildi. Bütün gece zabitler hükümdarın emirlerini yerine getirdiler.

Sabah oluyordu. Fakat Yunanlının dediği gibi Yunan ordularında bir firar alâmeti görülmüyordu. Nihayet gün doğdu. Birdenbire düşman ordularında ilâhiler okunmıya başladı. Kuvvetli göğüslerden yükselen sesler kayalardan kayalara atlıyarak bu ilâhilerin aksini uzak ufuklara kadar götürüyordu. O halde casusun getirdiği yanlış bir haberdi...

Kolayca muzaffer olmayı ümit eden orduya bir tereddüt geldi.

Yunanlılar, Ilâhlara karşı söyledikleri zafer neşideleriyle muharebeye doğru sağlam adımlarla ilerliyorlardı.

Birdenbire nereden geldiği belli olmıyan bir emirle gemilerin yanlarında canavar kılçıklarına benziyen üç sıralı kürekler köpükler saçarak denize dalmıya başladılar. Bir lâhzede bütün filo meydana çıktı. Sağ cenah, müthiş gürültü ile ilerliyordu. Onun arkasından ana filo geliyordu. Artık her taraftan sesler işitiliyor:

"Ileri! Yunan oğulları! Ileri... Vatanınızı, evlâdınızı, karılarınızı, ilâhlarınızın mabetlerini, cetlerinizin mezarlarını kurtarınız!„

Her şey harekete geldi. Gemiler tunç mahmuzlarını gemilere sapladılar, borda bordaya yanaştılar; balta, kılıç şakırtısı başladı. Başlangıçta Iran ordusu tutundu; fakat boğazda, o dar yerde o kadar sıkıştılar ki, hareketten kaldılar. Birbirlerine çarparak küpeştelerini deldiler. Yunan gemileri bizi tamamen sarıyorlar ve birer birer batırıyorlardı. Devrilen, batan gemileri - mizden denize dökülen askerlerimizin ölüleri her tarafı kaplamıştı. Sahiller binlerce cesetlerle dolu idi.

Bu müthiş bir hezimet oldu! Boğulmıyanlar suların üstünde feryat ediyorlar, bir taraftan zafer sesleri, bir taraftan iniltiler işitiliyordu. Nihayet gecenin karanlığı bu müthiş manzarayı örttü. Biz de kurtulduk!, ,

TAKVİMDEN BİR YAPRAK

Terbiye Bahsi

Bir muharrir arkadaşımızın dostu çocuk balosuna gitmiş. Orada tanıdık ailelerden birinin dokuz yaşında frak giymiş bir çocuğunu görmüş ki beyaz kelebek boyunbağısının bağlama tarzı büyükleri bile hayrete düşürecek derecde mükemmelmiş. Bu dokuz yaşında minimini salon adamının yalnız giyimde, kuşamda değil salon adabını bilmekte de fıtrî bir istidadı varmış. Evvelâ balonun, buna dair bir sarahat verilmemesine rağmen, kostüme bir balo olduğunu kabul etmek lâzım geliyor. O halde orada çocuğun büyük adamlar gibi frak giymesi sadece bir kıyafet değiştirmekten başka bir şey değildir. Bunun böyle olmasını da temenni edelim. Çünkü çocuk, çocuk olmak şartiyle sevilir. Büyüyüp küçülmüş gibi tavırlar yapan, büyük adamlara yakışacak mevzulardan bahseden çocuklar bir "yaradılış harikası„ da olsalar gösterecekleri harika yaşlarının çizdiği hudut dairesinde kalmadıkça hoşa gitmez. Ne zaman böyle "büyümüş de küçülmüş„ zekâ harikalarına tesadüf etsem bir "cüce„ ile konuştuğumu zannederim. Hele kılık, kıyafet itibariyle de büyüklere benzerse...

Muharrir arkadaşımız için bu zeki yavrunun - bazı büyüklerin bile giymesini bilmedikleri - frakını kendine pek güzel yakıştırması, kravatını kendi eliyle mükemmel surette bağlaması iki terbiye arasında kuvvetli bir mukayese yapmasına ve netice itibariyle de mini mini kavalyeye umumî terbiye nâmına tam numara vermesini icap ettiriyor.

Arkadaşımızın bu muhakemesinin çok zayıf tarafları vardır.

Kostüme bir baloda giydiği elbisenin adabını hakkiyle tanıyan bir çocuğun etvarı ne de olsa o elbiseye uymasını icap ettirdiği için ca'lidir. Şayet çocuk büyükler gibi bir frak giymese de bir Yeniçeri elbisesi yahut geçmiş asırlara, eski devirlere ait bir kostüm giyse o kıyafete göre davranması ve o lisanla konuşması icap ederdi.

Şayet burada bahse mevzu olan frakın telkin ettiği mondenlik olmayıp çocuğun serbestliği ise bunun için elbiseden istianeye lüzum yoktur.

Vaktiyle bizde paşa elbisesi giydirilmiş çocuklar yok muydu? Bu çocukların içinde belki (reverans) yapmasını bilmiyenler vardı. Fakat pısırık olmıyanlara da çok tesadüf edilirdi.

Eski terbiyenin tahammül edilemiyen çok fena safhaları vardı: Bir çok ailelerde baba ile oğul muhabbeti pederle evlât münasebatının hududunu geçemezdi. Ekseriya bir evin çocuğu babasından para istemek için anasının mabeyinciliğine lüzum görürdü.

Öyle babalar tanırdık ki "yüz bulmasın„ diye çocuklarını uykuda iken öpüp sevebilirlerdi.

Fakat öylelerini de biliriz ki çocuklariyle aralarındaki muhabbet, hürmet çerçevesi içinde samimî bir arkadaşlık gibi idi.

Bence hakikî terbiye bu olsa gerektir.

Takvimci

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

Sesler, Renkler ve Kokular...

Sinirleri pek ince duygulu bazı insanlar, bir musiki parçası dinledikleri, yahut yabancı bir ses işittikleri vakit gözlerinin önünde, musikinin veya sesin cinsine göre, renkler ve manzaralar görürler. Vaktiyle sinirleri ince duygulu olanlara sinirleri zayıf hasta demek âdet olduğundan böyle sesle birlikte renk ve manzara hissedenlere de hasta denilirdi. Hattâ hangi seslerin kendilerine hangi renkler gösterdiğini anlatan ince ruhlu şairlerle, renkli işitiyorlar, diye eğlenirlerdi.

Halbuki kulağa tesir eden bir sesin ayni zamanda gözlere de tesir etmesi, tabiî denilebilecek bir şeydir. Duygularımızın hepsinin aslı bir ve umumî duygudur. Nitekim pek iptidaî hayat sahiplerinde bir tek duygu her şeyi hisseder... Bu umumî duygu sonradan başka başka türlü duygulara ayrılmakla beraber, birer ihtisas demek olan duygular arasındaki rabıtalar büsbütün kaybolmamıştır. İnsan dehşetli bir ses duyunca yahut korkunç bir manzara görünce tüylerinin ürperdiğini hissetmesi sadece mecazî bir söz değildir. Kulakta ve gözde korkunç duygu hâsıl eden tesir, insanın cildi üzerinde de rahatsızlık veren bir duygu hâsıl eder.

Kulakla göz arasındaki münasebet lâboratuvar tecrübeleriyle de sabit olmuştur. Kulak zarının üzerine bir iğne ile de dokunulduğu vakit, bazılarının gözlerinden yaşlar akar... Onun için bazılarının musiki dinlerken ağlamaları tabiî bir hâdisedir. Vâkıa musiki dinlerken ağlamayı teessüre hamlederiz, fakat teessür de kulağın duyduğu sesin bir neticesidir. Ses ağlatıcı hormonlar üzerine tesir ederler, onlar da göz yaşları döktürürler.

Bunun gibi, kulakla tat duyan dil arasında münasebet te gene lâboratuvar tcreübeleriyle sabit olmuştur: Kulak zarına iğneyle dokunulunca bazıları dilleri üzerinde acılık, bazıları da ekşilik hissederler... Dille burun arasındaki münasebeti de zaten - lâboratuvar tecrübelerine lüzum olmadan - herkes bilir, gül reçelini insan ağzından yerken burnu gül kokusunu hisseder...

Onun için, meselâ radyoda, tatlı bir kadın sesinin söylediği şarkıyı dinlerken gözlerinin önünde, sırma saçlı, beyaz tenli güzel bir vücut görünür, burnunuza da nefis bir kayısı kokusu gelirse bunları hayalinize atfetmeyiniz: Kulağımıza gelen tatlı sesin gözünüzde ve burnunuzda uyandırdığı duygulardır. O tatlı sesin sahibi belki kömür gibi kara saçlı ve çürük dişlidir, fakat duygunuz gerçektir...

GÖZÜME ÇARPANLAR

Yazan: Sevim SERTEL

Medenî Dünyadan

Kaçan Kadın

Geçenlerde Italyanın Turin şehrinde çıkan "Stampa Seva„ gazetesinde Lima muhabirlerine atfen şöyle kısa bir haber vardı:

"Galapagos adasının Kraliçesi "Bavoness de Wagner„ in en nihayet bulunduğu sanılmaktadır.„

Elois Sousquet de Wagner bundan çok seneler evvel esrarengiz bir surette ortadan kaybolmuştu. Kocası Baron ile hiç geçinemiyorlardı. Bir gece birbirleriyle silâh silâha geldikten sonra en nihayet Berlinde büyük bir dedikoduya sebep olan karşılıklı birer talak davası açmışlar ve en nihayet boşanmışlardı.

Uzun boylu sarı saçlı, mavi gözlü, gayet cazibeli bir kadın olan Elois Pariste bir kadın moda salonu açmıştı.

Bir gün iyi bir ahbabı olan Doktor Ritter isminde bir adam ve diğer bazı kafadarlariyle beraber Pacific denizinde boş ve küçük bir ada olan Galapagos adasına çekilmişler ve orada aralarında bir dünyaya isyan eden çıplaklar kolonisi kurmuşlardı.

★ ★

Galapagos Kraliçesi

Barones bu küçük koloni tarafından Galapagos adasının kraliçesi ilân edilmişti. Ada sakinlerinin hepsi de Elois gibi şu veya bu sebeple insan medeniyetine gücenmiş kimselerdi.

Iklimi mutedil, havası tatlı olan bu adada bu bir avuç insan yeniden istedikleri gibi tabiî bir hayat sürmiye, mesut olmıya başlamışlardı. Dünyayla alâkasını kesen bu adadan pek nâdiren haber alınıyordu. Uzaktan geçen gemicilerin gözünde burası kapıları herkese kapatılmış ufak bir cennet gibi görünürdü.

Galapagos limanına bir vapurun uğraması en nadir hâdiselerden biriydi. Bütün dünya Galapagos kraliçesi ve arkadaşlarının aradıkları saadeti burada bulduklarına kaniydi.

★ ★

Dr. Ritter'in Katli

Bir gün tesadüfen bu adaya uğrıyan bir gemi mürettebatının getirdiği haber herkesi hayretler içinde bıraktı. Cennet adası üzerinde esrarengiz bir felâket kanat germişti.

Bu küçük koloni halkına bir hal olmuştu. Barones de Wagner kayıplara karışmıştı. Gemiye iltica eden ada halkından bazıları yarı çıplak oldukları bertaraf, yarı çılgın bir haldeydiler. Gazetecilerden ödleri kopuyor; bir söyledikleri birini tutmuyordu. Bazıları Doktor Ritter'in plâjda cesedini gördüklerini ve doktorun arkasından kaburgaları arasına bir bıçak saplanarak öldürüldüğünü anlatıyorlardı.

Bazıları Barones'in medenî dünyadan yegâne yadigâr olarak sakladığı çok kıymetli bir mücevherin gaybubetinden ve bunun üzerine çıkan büyük bir münakaşadan bahsediyorlardı.

Böylece Galapagos adasında kurulan cennet sona ermişti. Barones ortadan yok olmuş, Doktor esrarengiz bir surette öldürülmüş ve diğer sakinler de yarı çılgın bir halde yine medeniyete iltica etmişlerdi. Bu vaka üzerinde bir hayli münakaşalar yapıldı ve sonra bütün diğer vakalar gibi bu hikâye de tamamiyle unutuldu.

★ ★

Amerikalı Mühendis

Aradan seneler geçti, geçenlerde bir gün Galapagos adasının Kalao limanına Amerikanın büyük milyonerlerinden meşhur mühendis Milton Lotell'in yatı yanaştı.

Bu şöhretli mühendis bu adaya Amerika hükûmeti tarafından burada Pasifik denizinin ve Amerikanın müdafaasında kullanılacak üsler kurmak üzere gönderilmişti. Çünkü Galapagos adalarının stratejik kıymeti pek büyüktü.

Işte bu adada tayyare meydanları bulmak için taharriyata başlıyan mühendis bir gün arkadaşlariyle beraber bir dağ yamacından büyük bir açıklığa çıktılar. Burada hayret içinde gayet temiz tutulmuş bir mezarla karşılaştılar. Bunun mânasını anlamıya çalışırken karşılarına yarı çıplak bir mahlûk çıktı. Bu gayet güzel bir kadındı. Amerikalılar kendisine nâzikâne selâm verdiler. O gayet vazih bir Ingilizceyle cevap verdi:

— Benim adım Margarett Johnson'dur. Bana yapılan bütün fenalıkları unutmak istiyorum.

Mühendisler ona sigara ikram ettiler ve konuşmıya başladılar. Milton bu genç kadına sordu:

— Barones de Wagner'i tanıyor musunuz? Dr. Ritter isminı işittiniz mi?

Genç kadın bu suallerin hiç birine cevap vermedi.

— Ben dedi. Peru'lu bir gence âşıktım. O bana hiyanet etti. Ben de her şeyi unutmak için buraya kaçtım.

— Ya bu mezar nedir?

— Bu benim en sevgili dostumun mezarıdır. Ve ufak bir tereddütten sonra ilâve etti; köpeğimin!

— Bir şeye ihtiyacınız var mı?

— Kat'iyyen, benim için dünya ve hayat bitmiştir.

Ve bu sözleri müteakip çevik bir hareketle yerinden zıpladı ve civar ormanda gözden kayboldu.

Mühendis Milton o gün resgel djkleri kadının Barones de Wagner olduğunda ısrar etmektedir. Doktor Ritter'in ismi geçince gözlerinde parlıyan ışık bende şüphe bırakmadı diye Milton iddiasında ısrar etmektedir.

Bu esrarın yakında çözüleceği muhakkaktır. Zira adayı bir hava üssü haline koyınak için yakında buraya yüzlerle amele ve vesait getirilecek, ormanlar yıkılacak, gizlenecek yer kalamıyacaktır. Genç Baronesin dünya medeniyetinden kaçmak için saklandığı ada da medeni milletlerin kavgasında iş görmek üzere işgal olunmuştur. Bu kadının yakında muhakkak ele geçeceği sanılmaktadır.

İhtiyacı Olanlara Sudkostik Tevzi Edilecek

Ankara 29 (A.A.) — Ticaret Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

Memleketteki ihtiyaç sahipleri arasında tevzi ve taksim edilmek üzere Vekâletimizce, Ziraat Bankası vasıtasiyle hariçten sudkostik celbedilmiştir.

Bu malların mayıs ayı zarfında ihtiyaç sahiplerine dağıtılması kararlaştırılmış olduğundan, sudkostiğe ihtiyacı bulunanların nihayet 20 mayıs 1941 tarihine kadar Ticaret Vekâleti "iaşe umum müdürlüğü„ ne müracaat ederek talep ettikleri sudkostiğin miktarını ve ne maksat için istenilmekte olduğunu bildirmeleri lâzımdır.

SPOR:

Millî Küme Fikstüründeki Müsavatsızlık

Klüpler millî küme turnuvasına müsavi şartlar altında girmemiştir. Bununla beraber bu müsavatsızlık, turnuvanın yeniden başlamasını icap, veya klüplerin simdilik her hangi bir iddialarına esas teşkil ettirecek mahiyette değildir. Ancak bundan sonrasını düşünecek olursak tashihi lâzım gelen bir takım noktalar bulmak kabil olacaktır.

Millî küme fikstürüne bir göz atacak olursak, İstanbulspor klübünün yaptığı bütün deplâsman ve mahallî maçları hep erken saatlerde oynadığını, yâni bütün turnuva imtidadınca sahaya ilk çıkan takım olduğunu kolayca görürüz.

Ankaranın Maskesporu ve Eskişehirin Demirsporu da, fikstüre göre, ekseriya bu vaziyettedir. Bu iki takımın beraber deplâsman yaptıkları takımlarla pek az zaman müsavi şartlar taşıdıkları görülmektedir.

Maskesporun grupundaki Harbiye, ve Demirsporun grupundaki Gençler Birliği çok defa iki gün arka arkaya misafir takımlarla günün ikinci maçını oynamak için sahaya çıkacaktır.

Gerek İstanbulda, ve gerek Ankara veya İzmirde İstanbulspor hep ilk maçları oynarken, Beşiktaş da hep son maçları oynıyacaktır.

İlk nazarda belki bunun bir mahzur ifade etmediği zannı hâsıl olabilecektir. Fakat, millî küme maçlarının maalesef Temmuzun ilk haftasına kadar uzanacağı (o da teehhür vaki olmazsa) göz önünde tutulursa sıcaklarda oynamakla nisbeten serin olan havada maç yapmanın farkı anlaşılacaktır.

Maamafih denilebilir ki,İstanbulspor gibi rakibi de sıcak havada oynıyacaktır. Fakat ertesi gün İstanbulsporun karşısına bir gün evvel akşam üzeri maç yapmış takım çıkacaktır. Bu takım gerci 20 saat dinlenmiş İstanvulspor da 22 saat istirahat etmiş olacaktır.

Böylece hangi avantajın diğerine faik olduğunu varsın futbol federasyonu tayin etsin. En mühim nokta bir takımın koca bir yaz mevsimi zarfında mütemadiyen her hafta cehennem sıcağında maç yapması, böylece sürantrene olmak tehlikesi ile karşı karşıya gelmesidir.

Diğer taraftan Fenerbahçe olsun, Galatasaray veya diğer klüpler olsun münavebe ile bir gün birinci, ertesi günü ikinci maçı oynamaktadır. Bu takdirde en çok form muhafazası emniyeti ile oynıyan Beşiktaştır. Altınordu da bir kere İzmirde bir kere de İstanbulda iki gün arka arkaya ilk maçı oynıyacaktır.

Futbol işlerimizde, şimdiye kadar meseleler pek de ince elenip sık dokunmamıştır. Bir takımın forma girmesi veya formdan düşmesi iş olup bittikten sonra anlaşılır. Bu itibarla bu iddia pek de varit görülmiyecek, belki de "o kadar kusur kadı kızında da bulunur,, denilecektir. Tashihine imkân olmasaydı belki biz de böyle düşünecektik. Halbuki bu müsavatı tesis etmek o kadar kolaydır ki federasyonun neden bunu görmediğine, nasıl çalışıldığını ve son millî küme dedikodularını bilmesek belki hayret ederdik.

Füruzan TEKİL

ASKERÎ VAZİYET

Akdeniz Harbi İçin Karşılıklı Hazırlıklar

(Baş 1 incide)

zerine Alman ordularının elde ettiği faydalardır.

Almanlar Yunanistanın bütün hava üslerini ellerine geçirmişlerdir. Alman orduları Akdeniz ve Ege denizine inmişlerdir. Mataban burnuna indikten sonra Akdenizin ortalarına kadar uzanmış olacaklardır. Bu kadarla da iktifa etmiyerek Almanlar birer birer Yunan adalarını işgal etmektedirler. Bu adaların Akdeniz ve Ege denizindeki stratejik ehemmiyetleri büyüktür. Almanlar bu adaları atlama taşı gibi kullanarak İtalyanların işgali altında bulunan Oniki adalara kadar varacaklardır. Şarki Akdenizde İngilizlerin üç büyük üsleri vardır: İskenderiye, Kıbrıs ve Girit. Almanlar Yunan ve İtalyan adalariyle Matabanda kuracakları hava üsleri ve Yunan sahillerinde tesis edecekleri deniz üsleri sayesinde gerek bu üsleri ve gerekse şarki Akdenizdeki İngiliz donanmasını kolaylıkla tehdit edebileceklerdir.

Bu adaların strateji bakımından haiz bulundukları bu ehemmiyete rağmen, Almnalar tarafından işgaline İngilizlerin mani olmıya teşebbüs etmemiş olmaları şaşılacak bir şeydir. Fakat Almanlar bu adaları işgal için İngiliz donanmasmın fevkalâde meşgul olduğu zamanı seçmişlerdir. İngiliz donanması bir taraftan Pire ile Girit arasında Yunanistandan çekilen askerleri nakleden gemilerin himayesi ile meşguldür; diğer taraftan şimali Afrikada Tobruktaki İngiliz kuvvetlerine yardım etmiye çalışmaktadır. İngiliz donanması bu iki mühim vazifesini bırakıp dağılamıyacak bir vaziyettedir. Almanlar bu fırsattan istifade ederek güçlük çekmeksizin Yunan adalarını işgale muvaffak olmuşlardır.

Maamafih hakiki Akdeniz harbi Almanların Yunanistan sahillerine ve adalara tamamen yerleşmesini müteakip başlıyacaktır. Almanlar şimdiden Akdenize seri hücum botları indirmiye başlamışlardır. Mora yarım adasında ve adalarda da hava üsleri kuracaklardır. Asıl harp ondan sonra başlıyacaktır.

Şimalî Afrikada

Şimali Afrika harbi de Akdeniz harbi ile alâkadardır. Çünkü Almanların buradaki hakiki hedefleri, İskenderiyeyi zaptetmek ve Süveys kanalını kapamaktır. İki haftadanberi Mısır hududunda taarruz hazırlıkları yapan Alman - İtalyan kuvvetlerinin evvelki gün iki koldan Mısıra girdikleri haber verilmektedir. Bu kuvvetler sekiz on kilometre ilerledikten sonra kısmen durdurulmuşlardır. Fakat bu arada Alman - İtalyan kuvvetleri Sollumu işgal etmişlerdir.

Maamafih bu ileri hareketi büyük bir taarruzun başlangıcı gibi görünmüyor. Tobrukta muhasara edilen İngiliz kuvvetleri hâlâ huruç hareketleri yapacak kadar kuvvetlidirler. Bu kuvvetler denizden mühimmat, erzak ve yardım da almaktadırlar. Yol ortasında Alman - İtalyan kuvvetlerinin arkasını tehdit eden bu mühim nokta işgal edilmedikçe, Mısıra karşı yapılacak bir taarruz daima tehlikeye maruzdur. Onun için Alman - İtalyan kuvvetleri evvelâ Tobruk müdafaasını kırmıya mecburdurlar.

Şimdiki ileri hareketinin hedefi Sidi Barranidir. General Grazyani de Mısıra hücum için buraya kadar ilerlemiş, ve taarruz hareketi için burada hazırlanmıya başlamıştı. Şimdi de Alman - İtalyan kuvvetleri Sidi Barraniye kadar ilerliyerek burada tecemmü edecek ve Ancak Tobruk düştükten sonra büyük tarrnza başlıyabilecektir.

Buna mukabil İngilizler de Mısırda süratle müdafaa tedbirleri almaktadırlar. İmparatorluk kuvvetleri Mısırda toplanmaktadır. Habeş harbi de Dessie'nin zaptından sonra bitmiş gibidir. Buradaki kuvvetler Mısıra getirilecektir. Mısırdaki imparatorluk hava kuvvetleri de Alman hava kuvvetleri ile boy ölçüşecek derecede kuvvetlidir. Binaenaleyh İngilizler burada zayıf değildirler ve Alman-İtalyan taarruzunu emniyetle beklemektedirler. İngilizlerin şimdi en ziyade ehemmiyet verdikleri nokta Tobruk müdafaasını uzatmak, ve düşmanın taarruzunu geciktirmektir. Çünkü ergeç buralarda cehennemî sıcaklar başlıyacaktır. Bu cehennem içinde harbetmek güçtür. İngilizler bundan istifade ederek Alman taarruzunu akim bırakabilir.

Zaten Mister Churihill de son nutkunda Mısır harbinden emniyet verici bir lisanla bahsetmiş, ve İngiliz kuvvetlerinin vaziyeti Almanlarmkinden daha iyidir.

Şeker Fiyatlarına Zam Yapılmıyor

Ankara 29 (A.A.) — Şeker fiyatlarına zam yapılacağına dair dolaşan şayiaların esassız olduğu yaptığımız tahkikat neticesinde anlaşılmıştır. Böyle bir zam mevzuubahs değildir.

İzmirde Bir Kadın Sevgilisini Bıçakla Öldürdü

İzmir, 29 (TAN) — 35 yaşında Pakize uzun müddet dargın bulunduğu sevgilisi 33 yaşında Ali ile barışmış ve o gece bir eğlenti yapmışlardır. Bu esnada rakı içerlerken tekrar münakaşaya tutuşan sevgililer arasındaki kavga gittikçe büyümüş ve nihayet Pakize bıçağını çekerek Aliyi öldürmüştür.

*

Deri tacirlerinden Mehmet Karayın, sevgilisi artist Müseref ile danseden 17 yaşında Reşadı kıskançlık saikasiyle ve tabanca ile barda öldürmüştür.

Cebelitarık Taarruzu ve Neticeleri

(Baş tarafı 3 üncüde)

haline getirildiği takdirde, İngiliz donanmasının bu Boğazdaki hareket serbestisini güçleştirebilirler. Mihverin İngiltereye nazaran diğer bir üstünlüğü de, bu harp sahasında İngilizlerin bizzat Cebelitarıktan başka yakın bir hava üssüne malik olmamalarıdır.

Mihver devletlerinin bu imkânlarının karşısında İngilizlerin de kuvvetli müdafaa vasıtalarına malik oldukları muhakkaktır.

Kara ile irtibatı kesilmiş yek pare bir granit kayadan ibaret olan Cebelitarık müstahkem mevkiinin, yeni harp tekniğinin icaplarına göre tahkim edilmiş ve uzun bir mukavemet için hazırlanmış olduğundan şüphe edilemez.

Boğazın Akdeniz ve Atlantik cephelerinde hareket imkânına malik olan İngiliz donanması, Tanca ve Septe'nin tzhkimine kısmen mani olabilirler ve mütearrız kuvvetlerinin ilerleyişini güçleştirebilirler.

İngilizlerin Vaziyeti:

İngilizlerin Portekize kâfi mikdarda asker ihraç ederek Alman kuvvetlerinin sağ cenahlarını tehdit etmeleri de imkân dahilindedir.

İngilizlerin, dahilî harp esnasında muvaffakıyetlerine yardım etmemek gafletinde bulundukları General Franco'nun düşmanı cümhuriyetçi İspanyolların da Franco kuvvetlerine bazı müşkülât çıkarmak imkânları yok değildir.

Fakat, bütün bu ihtimallerin tahakkuk edebilmesi için İngilizlerin, mutatlarının hilâfına olarak, hadiselerin inkişafına intizar etmeksizin mihvercilerden daha evvel davranmaları icap eder. Bu işin muvaffakıyetle başarılması, Amerikanın harbe girmesini de icap ettirmektedir. Aksi takdirde İngiliz - Amerika cephesinin bu partiyi de kaybetmesi ihtimali vardır.

Diğer cihetten, Cebelitarık müdafaasının müessiriyet ve muvaffakıyeti, büyük mikyasta Mısırın kapılarında cereyan eden harbin mukadderatı ile alâkadardır. İngilizler bu harbi kaybettikleri takdirde donanmaları, Akdenizde hapsolmak tehlikesini önlemek için Atlantiğe çıkmak mecburiyetinde kalacak ve bu keyfiyet, Cebelitarık müdafaasını çok zayıflatacaktır.

İngilizler, Mısırdaki harbi kaybetmemekle beraber Alman ve İtalyan kuvvetlerini de mağlûp edemedikleri takdirde donanmaları -bugün olduğu gibi- ayni zamanda şarkî ve garbî Akdenizde faaliyette bulunmak üzere iki parçaya ayrılmış olacaktır ki, böyle bir vaziyet, İtalyan donanmasının kuvayi külliyesine garbî Akdenizdeki İngiliz donanmasını oyalamak imkânı vermek suretiyle, Cebelitarık'ın müdafaasını zayıflatabilir.

M. ANTEN

ASKERLİK İŞLERİ

ŞUBEYE DAVET

Üsküdar Askerlik Şubesinden: Ödemişte ikamet etmekte iken Üsküdarda Doğancılar caddesinde 17 sayılı hanede oturdukları iş'ar edilen ve adreslerinde aranıldığı halde bulunamamış olan jandarma yüzbaşı Süleyman Ayçelenin kızı Havva Hayrünnisa ile oğlu Mustafa Gündüzün acele şubeye müracaatları.

Eminönü As. Ş. den: Yedek Lv. Asteğm. Süleyman Oğ. Hasan Tevfik Alatay (18196). Ankara şubesinden yedek muhabere Asteğm. Hayri oğ. Nihat Oran (31470). Yedek P. Yarbay Abidin oğ. Ziver (318-519).

Kayıtları yapılmak üzere nüfus müdüriyet cüzdanlariyle birlikte şubeye müracaatları.

Millî Musikimizin Büyük Zaferi

MÜNİR NUREDDİN'in en sahhar şarkıları,

MÜZEYYEN SENAR'ın nefis terennümleri

ÜSTAD SADETTİN KAYNAK'ın ibdalı besteleri

ve FERDİ TAYFUR'un harikulâde taklitlerile

Bütün İstanbulu Gaşy Eden

BİN BİRİNCİ GECE

Gördüğü Harikulâde Rağbetten Dolayı

MİLLÎ Bugünden itibaren **ALEMDAR**

Sinemalarında

BİR HAFTA DAHA GÖSTERİLECEKTİR

Bu muvaffakıyet şerefine Programa meşhur Polis hafiyesi

ŞARLİ ŞAN'ın Yeni ve Müthiş Heyecanlı Filmi

KATİL KİM?

İlâve Etmiştir.

İstanbul muhitinde daima en seçgin filmleri gösteren

ÇEMBERLİTAŞ SİNEMASI Telefon: 22513

Bugün Matinelerden İtibaren:

Emsalsiz 2 şaheser film birden

Bu sinema mevsiminde gösterdiği meşhur filmleriyle Beyoğlu muhitinde büyük alâka uyandıran ŞARK sinemasında gösterilen ve büyük takdirlere mazhar olan

1 - BAL PARE

İLSE WERNER ve PAUL HARTMAN

Tarafından yaratılmış emsalsiz şaheseri takdim eder.

Senenin Süper Filmi

2 - LONDRA KALESİ

BORİS KARLOF — BAZİL RATHBON

İngiliz tarihinin Haşmet ve azamet dolu safahatı... Kralların harbi... Saltanat hırsı.. Londra kalesinin merhametsiz, gaddar ve esrarengiz cellâdı... Büyük ve hazin bir Aşk faciası.

Ayrıca: PARAMUNT Jurnal, en son harp ve dünya haberleri

BU AKŞAM **MELEK** Sinemasında

RİCHARD GREEN - BRENDA JOYCE GLADIES GEORGE - RİCHARD DİX

gibi 4 büyük sinema Yıldızının şahane bir surette yarattıkları harikulâde güzel ve müessir sahnelerle dolu

KIRIK YUVA

Nefis Bir Şaheser Takdim Edecektir.

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

9,00 Saat ayarı	18,30 Politika
9,03 Haberler	18,45 Çocuk saati
9,18 Müzik (Pl.)	19,30 Haberler
9,00 Ev kadını	19,45 Konuşma
	19,50 Müzik
12,30 Program	20,15 Radyo Gazetesi
12,33 Türküler	
12,50 Hebarler	20,45 Fasıl heyeti
13,05 Şarkılar	21,10 Konuşma
14,00 Orkestra	21,25 Saz
	21,45 Bando
*	22,30 Haberler
18,00 Saat ayarı	22,45 Caz (Pl.)
18,03 Melodiler	23,30 Kapanış.

Mevlûdü Nebevî

Merhum Ali Rıza Mataracının ruhuna ithaf olunmak üzere Kadıköyünde Osman ağa camii şerifinde 1 Mayıs 1941 tarihine tesadüf eden Perşembe günü öğle namazını müteakip mevlûdü nebevî kıraat olunacağından merhumu tanıyanların teşrifleri rica olunur.

Mataracı ailesi

MARMARA'da

Lionel Barrimor

un bütün ruhları heyecana veren, bugünkü bütün dünyayı gözyaşlarına boğmuş olan

MUKADDES VAZİFE!...

Başladı.

Ayrıca: Dahi Komikler:

LOREL - HARDİ nin

Kahkahalar rekoru

HAYDUTLAR ARASINDA

Türkçe Sözlü

Bugün matinelerden itibaren

Kadıköy

OPERA

Sinemasında

Mevsimin en heyecanlı filmi

KİM ÖLECEK KİM DÖNECEK?!

Yedisi ölecek.. Beşi dönecek.

Nasıl? Niçin?

Bakir ormanlarda, kafatası avlıyan vahşiler ve yamyamlar arasında geçen

Fransızca sözlü film

TAN Gazetesi

İlân Fiyatları

	Krş.
Başlık maktu olarak	*750*
1 inci sayfa santimi	*500*
2 „ „ „	*300*
4 „ „ „	*100*
5 „ „ „	*75*
İlân sayfasında „	*50*

Yazan: Vicki Baum *Çeviren: Ha - Ça* No. 5

Bengtson canı sıkılmış gibi davrandı, fakat hakikatta bayram yapıyordu. Yeşil kumaşı topladı:

— Peki. Aşağı indiriyorum. Yedi numaralı vitrinden başlıyacağız!

Bu suretle ihtiyara, kendi istediğini kabul ettirme metodunun doğruluğunu bir kere daha isbat etmiş oluyordu. İhtiyar mütehakkim:

— Size evvelce de söylediğim gibi, birinci vitrinden başlamalısınız, diye emretti. Bengtson gene üzülmüş gibi davrandı:

— Yarabbi! Sen ne istersen olur!

Ve basma örneklerini kucaklıyarak atelyeden çıktı.

Asansörde hâlâ, Lilian'ın esans kokusu dalga lanıyordu.

KISIM: III

Lilian, elbise kısmının, Fransız modeli salonunda satıcıydı. Adı, Lilian Smith'ti; çünkü kanal amelesi Smith'in kızıydı; kendi aile isminin ve şeceresinin "âdiliğini,, saklıyabilmek için başına bir de Lilian eklemişti. Bazı bazı, hiç belli etmeden, kendi adının afişlerde nasıl bir tesir yapacağını düşünürdü: Sinema aktrisi Lilian Smith, Müzik-hol yıldızı, güzellik kraliçesi Lilian Smith. Bunu düşündüğü zamanlarda, Smith'i başından defetmek ve yalnız "Lilian,, ı alıkoymak isterdi. Ruhunda, "aşağı tabaka,, dan gelen her şeye karşı derin bir nefret vardı: Penceresinden bacaklardan başka bir şey gözükmiyen kendi bodrum katının mutfak kokusundan geceleri yerlerde koşuşan hamam böceklerinden âdî cins aynanın çatlağından nefret eder, yatağından, elbisesinden, anasından babasından ve çok çalıştıkları çin hiç bir zaman hakiki bir kibar eli olamıyacak olan ellerinden nefret ederdi. Müşterilerden de nefret eder ve bu histen bir türlü kendini alamazdı. Kendi hususi otomobilleriyle, çantaları çek dolu, yahutta onlar nâmına para ödiyen adamlarla birlikte mağazaya gelen zengin kadınlardan nefret ederdi. Evet, onlara öğretilmiş, satılık bir manken tebessümiyle omuzlarının üzerinden gülümser, fakat ayni zamanda bütün varlığiyle hepsinden nefret ederdi.

Lilian bir kenar mahalle çocuğuydu; çocuğundan mahallenin en eski evlerinin harabeleri içinde meydana çıkan, büyük gaz kanalları içinde saklambaç oynamıştı. Sonra basık ve pis kokulu bir terzi dükânında çıraklığa verilmiş, daha sonra Ünion Skuer'in bir mağazasına ve en nihayet Merkez mağazasına yerleştirilmişti. Orada, muhteris hareketleri sayesinde, mağaza müdürlüğü idaresindeki satıcılar mektebine devam etmişti. Evvelâ girdiği dikiş eşyası kısmından, sırasiyle çamaşır kısmına ve nihayet iyi hizmetleri ve kendi şahsi gayretiyle, prova salonunun en kibar kısmına kadar yükselebilmişti.

Burada her şey; renkler, sesler, ışıklar âdeta loşlaştırılmıştı. Yerlerde, genç Lilian'ın üzerlerinde yürümiye bayıldığı kalın, gri - pembe yumuşak halılar, ayni renkte duvarlar, ışıkların tavana aksettiren kromlu projektörler.. Baş satıcı, Fransız Madam Şalon, bütün bunların mutlak hâkimiydi.

O âdeta yarı deliydi, iyiliği - kötülüğü hiç belli olmazdı; o rüzgâra tâbiydi: Hisli saatlerinde satıcılara, Paris'in meşhur bir moda ressamiyle geçirdiği betbaht aşklarını anlatırdı. Lilian Madamın gözüne girmek için, elinden geleni yapıyordu; çünkü ilerlemek daha ileri gitmek, daha yükseklere yetişmek istiyordu. İki aydır sırf satışla değil, ayni zamanda modellerin teşhiri işiyle de uğraşıyordu; 16 dolarlık sınıftan, şimdiden işini üzerine almış bulunduğu, daha yüksek ücretli mankenler sınıfına geçmek üzereydi.

İçeriye, ya bir samur kürk, ya gece tuvaleti, veya Patu modeli, gece mavisi bir dekolte ile girdiği zaman, kendisini aynada bir lâhzecik görebiliyor, duruyor, ve öğrenmiş olduğu mutat hareketlerle elbisesini bacakları etrafında genişletiyor, dönüyor, ve omuzları üzerinden, o nefret ettiği müşterilere gülümsüyordu.

Meslek diliyle söylemek icap ederse, genç Lilian, 40 beden manken vücudüyle harikulâde bir endama malikti. Tek kelimeyle o, ince zarif kalçaları, selvi boyu, narin bilekleriyle hakikî bir kraliçeyi andırıyordu. Onda her şey yerinde ve zarifti: Göğsü, dizleri, kalçaları, sanki Allah bu amele kızını özene bezene, kadın cinsinin en güzel nümunesi diye yaratmıştı. Umumiyetle bütün hatları fevkalâdeydi; yüzü o kadar güzel değildi; hatlar fazla sertti, ağız ve çenesinde babası "Smith,, i, "aşağı tabaka,, gelişi, yükselmek ihtirasını andıran bir ifade okunuyordu.

Giyindiği bütün o elbiselere, o ipeklilere, şifonlara, kadifelere âşıktı; hele, kürkler onu deli ediyordu. Bütün bu harikulâde kumaşların okşayışı altında derisi, daima bahtiyardı.

Erih onu ilk zamanlar, "soğuk bir mermer,, e benzetmişti. Fakat bu doğru değildi, çünkü içinde müthiş bir ihtiras vardı ve çok zaman o, dayanılmaz bir ateşle yanıp tutuşuyordu. En fecii de provalardan sonra, bütün onları çıkarmak, ve 12 dolarlık zavallı kostümünü giymek mecburiyetiydi.

Elbise değiştirme payı olarak mankenlere 1-2 dakikadan fazla müsaade edilmez. Satış salonunda, müşteriye karşı, yavaş yavaş, istediği gibi yürüyebilir, fakat oradan çıkar çıkmaz, soyunma yerinde, üç kanatlı aynanın karşısında, onu mütemadiyen dürtükliyen baş satıcının önünde, sırtından bir elbise sıyrılır ve acele acele bir diğeri giyilir. Fakat her şeye rağmen, bütün bunların en fecii, bu canım tuvaletleri, müşterilerin sırtında görmektir! Böylelikle bir modelin zarafetinden neler kaybettiğini, bütün bu, fazla şişman, fazla bücür, fazla yağlı, fazla yaşlı kadınların onların içine sığabilmek için, nasıl çırpındıklarını ve aynanın karşısında nasıl saçmaladıklarını görmektir!.. Esasen hiçbiri onları taşımasını becerremez, en güzel kürkler, üzerlerinde âdeta bayağılaşırdı...

Genç Lilian'ın, içinde yanan nefreti, işte bunlar yakmış tutuşturmuştu.

O, ortaya çıktığı vakit, çok zaman müşteriler, "Ah, ne olurdu, sizin endamınız bende olsaydı, diye hayıflanırlardı.

Lilian, kendi kendine, gurur ve istihfafla:

— Tabiî ya, diye düşünürdü; tabiî benim vücudüm sende olsaydı...

Ve düşüncesine şöyle devam ederdi:

— Olaydı, ne olurdu sanki!?.. İnsan işte böyle benimki gibi bir vücutle haftada ancak 16 dolar kazanır, ve bir bodrum katında oturur, evet, ta en dipte. Bu endamda bir kızın sevgilisi bile olamaz; çünkü o, erkeklerin çoğu için fazla güzeldir! Onun ayarı erkeklerin ise bu âdî mağazaya zaten işleri düşmez!

Madam Thorp:

— Kemer fazlaca dar! Sözüyle Lilian'ın bu karmakarışık düşüncelerini bozdu.

Madam Thorp, arkadaşları üzerinde, "Heybetli,, tesirini uyandırırdı: siyah, dar bir gece elbisesi içine güçlükle sığışabilmiş, aynanın karşısında, olduğundan hafifçe daha iyi gözüküyordu; bütün satış salonlarındaki aynalar bu hususta az, çok müsamahakârdır! Onların yapılışları sırasında şöyle bir miktar himmet (!) te bulunulmuş, bu sayede Bayanların (!) olduklarından azıcık olsun, daha zayıf görünmeleri temin olunabilmiştir. Halbuki, hazır elbiseler kısmında bu zahmete lüzum görülmemiştir: Orada 48-50 beden müşteriler boldur, fakat onlar buna, tevekkülle katlanırlar ve Allahın verdiğine şükrederlerdi. Alış-veriş sonunda yorgunluk almak üzere, şöyle hafiften yukarıya, büfeye tırmanırlar, orada bol bol sandüviç ve kremalı elma börekleri atıştırırlardı.

(Arkası var)

BULMACA

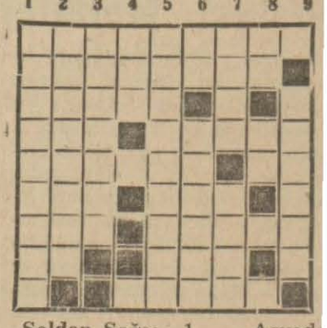

Soldan Sağa: 1 — Asyada bir ova 2 — Ahz edememek 3 — Ters okunursa: Yük taşır 4 — Bir isim - Ölüm 5 — Ters okunursa: Bir asit - Sıfat yapmıya yarar 6 — Deynek - Bir Almar Nazırı 7 — Ters okunursa bir nehir - Bozukluk 8 — Bir harf değişirse: Çok değil - Bir harf değişirse- Nehir 9 — Çiçeğin uzvu.

Yukarıdan Aşağı: 1 — Tenha değil 2 — Alâkadar olmıyan 3 — Oruç ayı 4 — Fakat 5 — Kahve içme yeri 6 — Ummak - tan emir - Ters okunursa: Metrukât 7 — Bir isim - Hasret çekilen yer 8 — Bir harfi değiştirse: Ok olur - Bir renk 9 — Atılmaktan fail.

EVVELKİ BULMACA — Soldan Sağa: 1 — Palabıyık 2 — Amalara 3 — Rer - Ba - Ar 4 — Ariza - Aka 5 — Lise - Usul 6 — Aka - Sraya 7 — Ma - Mib - Uz 8 — Iceleca 9 — Karaburun

POLONYA HİKÂYESİ:

BIRAKILMIŞ ÇOCUK

Şolom Aş'tan - Çeviren: Ha - Ça

"Şolom Aş, 1880 yılında Polonyada doğmuştur. Romanları, Piyesleri ve hikâyeleriyle tanınmıştır. —Bırakılmış Çocuk— onun kesik, sinirli ve dramatik üslûbunun en iyi nümunelerindendir.,,

Burih uyandığı vakit, çocuğun ciyak ciyak ağladığını duydu ve gözlerini açmadan karısına bağırdı:

— Golda! Şu veledi sustur.

Ses veren olmadı. Burih etrafına bakındı, Golda görünürlerde yoktu. Biraz şaştı, "herhalde yıkanmıya gitmiştir!" diye düşündü. Bir paçavra parçası buldu, ve susturmak için çocuğun ağzına tıkadı. Sonra giyinmiye ve Zhobliner'in evinden "kaldırdığı" gümüş şamdanları kaça "okutabileceğini" hesaplamıya başladı ve birer birer tekrar gözden geçirmek üzere, onları sakladığı tavan arasına çıktı. Aradı, taradı... Bulamadı! Acele tekrar aşağı inip, karısına ait eşyaların asılı bulunduğu yere koştu, onlar da yoktu!... Ve işte, onun kaçtığını ancak o zaman anlar gibi oldu.

Acaba kiminle kaçmıştı? Şloma Şlosser'le mi?.. Hayim'le, Goob'le mi?

Kendini aldırmamaya zorladı. Duvarlara tükürerek:

"— Eh.. Kaçtıysa kaçsın.. Canı cehenneme!.. Kimin umurunda bu? diye söylendi.. Hoppala yalnız bu ekmiktı.."

Birden aklına çocuk gelmişti:

"— Şimdi bu piç kurusunu da ne halt etmeli? Hele nereye gittiğini bir bilsem!. Kapısının eşiğine bırakırdım. Al da hayrını gör!. Bu senin malın, diye!."

Birdenbire başma cinler, şeytanlar üşüşüvermişti. Sarardı, dudaklarını kemirdi, elleri titriyordu.

Bebeğe yaklaştı. Pis yorgan parçası bir yana tekmelenmiş, açık saçık yatıyordu. İki eli ağzında yumruklanmıştı, aptal aptal sırıtıyordu... Ağzının biçimi, ona bir başkasını hatırlattı.. Eski bir âşina mıydı?.. Pek iyi seçemiyordu!..

Çocuğa sırtını döndü ve kapıyı çekerek sokağa fırladı. Hiç bir maksatsız yürüyor, fakat bir türlü içi rahat edemiyordu. Çocuğun bağırması kulak larındaydı, sanki onu geri çağırıyormuş gibi.. Onun yumuk bacaklariyle tepinip avaz avaz bağırması bir türlü aklından çıkmıyordu.. Hayır! Geri dönmeliydi:

"— Şu kaltağı bir yakalıyabilsem! Alimallah boğazına yapışır, dili bir karış dışarıya uğraymcaya kadar sıkardım!.. Canı sehenneme!

★ ★

Fırından bir ekmek aldı ve eve döndü. Çocuk yine eskisi gibi yatıyordu; yine tebessüm içindeydi:

"Ne de rahat yatıyor, sıpa!" diye söylendi.

... Ve tekrar evden çıktı. Fakat bir türlü uzaklaşamadı. Ayakları tutulmuş gibiydi. Mütemadiyen çocuğun ağladığını sanıyor, ve bu ona azap veriyordu.

Yumruklarını sıktı, ve gerisin geriye eve döndü. Bu sefer çocuk sonu gelmiyen bir feryat halinde: "Anne.. Annne!.. Annneneee!.." diye bağır bağır bağırıyordu.

"Anne, ha!. Köpek yavrusu!.. Haydi git te bul onu!. Anne, ha!.. Canı cehenneme!."

Çocuğu kucağına aldı... O küçücük dudaklariyle bir şeyler aranıyordu.

Burih onun, yanaklarını ve sırtını okşarken, "yıldırımlar çarpsın o kaltı!..' diye küfrediyordu. Haydi, şimdi sus, ağlama, Şloymale.. Ne olursun ağlama.."

Çocuk ağzıyle bir şeyler aramakta devam etti, birisini çağırıyormuş gibi bir kaç defa ellerini, ve konuşacakmış gibi başını salladı.

Burih onu, göğsüne biraz daha bastırdı, ve süt bulabilmek için etrafını araştırdı. Sobanın üzerinde bulduğu bir parça süte ekmek doğradı ve onu yavaş yavaş çocuğa yedirirken, onunla yumuşak bir sesle konuşmıya başladı:

"Ye, oğlum, ye.. Annen bıraktı gitti, seni.. Allah kahretsin onu. Bir köpek bile yavrusunu bırakıp gitmez.. O köpekten de aşağılık.. Haydi, ağlama yavrum.. Bırakmam seni, namusum hakkı için.,,

Çocuğun ağlaması dinmişti, onu bir beze sardı, kucağına aldı, sokağa çıktı..

★ ★

Çarşıdan geçerken, büyük bir alâka uyandırmıştı; Herkes Burih'i kucağında bir çocukla gördüğüne şaşıyordu. "Hırsızlar piri" ihtiyar Kradnik ayağa kalktı, ona yaklaştı, ve:

— Maşallah, tosun gibi.. Bu bacaklardan yaman tırmanacak.. Anası kim bunun?. Diye sırtını okşadı.

— Canı cehenneme!.. Bıraktı kaçtı onu.. Üstelik şamdanları da götürdü..

— Ah! İşin aynadır, Kulok (1), sana güzel bir oyun oynadı!.. Artık mesleği bırakır, bal gibi bir çocuk dadısı olursun..

— Boş ver şimdi! Derdini veren allah, devasını da verir.. Kulok, ne de olsa Kulok'tur!

Yoluna devam etti. Ona öyle geliyordu ki, herkes onu parmakla gösteriyor, ve arkasından gülüyordu.

★ ★

Şehrin dışındaki ormanda, bir taşa oturdu. Görünürlerde kimseler yoktu. Çocuğu yanına bıraktı ve ona acı bir iç yarasiyle baktı. O, gözlerini kırpmadan kendisine bakıyor, baş parmağını emiyor, düşünür gibi gözüküyordu. Kulok çocuğu ne yapacağını bilemiyordu. Bir an, onu orada bırakmak aklına geldi. Fakat nedense bunu yapamadı. Onu tekrar kucağına aldı ve bütün hatlarını inceden inceye gözden geçirerek, sıkı sıkı göğsüne bastırdı. Şimdi onda, kendisine benziyen birçok hatlar olduğunu görür gibi oluyor, ve bu fikre karşı, vücudünün her zerresinde bir sıcaklık hissediyordu. Çocuğa:

"Küçük Kulok!" diye bağırdı. "Evet, sen küçük bir Kulok'sun, küçücük bir Kulok! Hem de yaman bir Kulok. Sen de büyüyeceksin.. Bacalardan, hava borularından, tavan arası pençerelerinden evlere dalacaksın.. Kilitler kıracak, dana derileri çalacaksın.. Sonra çocukların olacak senin de.. Ve anaları, onları bırakıp gidecek.. Fakat sen çocuklarınla kapı kapı dilenecek misin?. Nesin sen, ha! Bir Kulok, benim gibi.. Sen.. Ben."

Çocuğu nehrin kıyısına bıraktı ve onun ne yapacağını görmek için bir ağacın arkasına gizlendi.. O, debeleniyor, parmağını emiyor ve oynarmış gibi: "Annne.. annne.." diye sızlanıyordu.

Daha geride başka bir ağacın arkasına geçti, fakat hâlâ onun ağlaması kulaklarındaydı. Böylelikle, daha ve daha uzaklara, ağaçtan ağaca geçti; hiç bir şey işitip, hiç bir şey göremeyinceye kadar.. Sonra "tabanları yağladı." Fakat çocuğun sesi, koşarken bile aklından çıkmıyordu. Birdenbire "Nehre yuvarlanabilir!" diye düşündü. Başı ağrıyor, içinin ezildiğini duyuyordu.. Fakat koşmakta devam etti.

Biraz sonra durdu, etrafa bakındı, ve ayni hızla geri döndü

Çocuğu yüksek sesle ağlar buldu. Onu kollarına aldı ve ormanın dışındaki kulübelere yaklaştı.. Kapı kapı dolaşıyor, kırık bir sesle yalvarıyordu:

"Öksüze biraz süt.. Öksüze biraz süt.."

(1) Yumruk.

Karadağ Devleti de Kuruluyor

(Başı 3 üncüde)

tayyare şubayı ile diğer bir kısım tayyare mürettebatı Moskovaka gelmiştir. Bu tayyareciler Savoia tipinde üç bombardıman tayyaresiyle gelmişlerdir. Mostari'den kalkan tayyareler Bulgaristanla Romanyadan geçerek Moskovaya varmışlardır.

İngilterenin Belgrat sefiri

Roma 29 (A.A.) — Piccolo gazetesinin salâhiyettar bir kaynaktan öğrendiğine göre, 6 nisanndanberi kendisinden haber alınmamış bulunan İngilterenin Belgrat elçisi Sir Ronld Campbell, kücük bir vapurla Girit adasına gitmeğe teşebbüs ederken Adriyatik'te bir İtalyan torpidosuna alınmıştır. Sir Ronald ile Beraber, İngiliz ataşemiliteri Yarbay Clarke ve Nevyork Times'in muhabiri Amerikan gazetecisi Brock da İtalyan torpidosuna alınmıştır.

Londrada malûmat yok

Londra 29 (A.A.) — Almanların Yugoslavyayı istilâsındanberi kendisinden haber alınamamış olan İngilterenin Belgrat elçisi Campbell ile elçilik ve Belgrat konsolosluğu memurlarından hâlâ malûmat yoktur. D. N. B. ajansının neşrettiği bir haberde denildiği gibi Sir Ronald Campbell ile ataşemiliter Yarbay Clarke'in küçük bir vapurla Girid'e giderken bir İtalyan torpidosu tarafından esir edildiği hakkında da teyit mevcut değildir.

Sir Ronald Campbell ile elçilik ve konsolosluk memurları hakkında Alman ve İtalyan hükûmetlerinden malûmat alması, Amerika Birleşik Devletleri hükûmetinden rica edilmiştir. Almanların Yugoslavyaya girdikleri zaman, bu zevatı Yugoslavyadan çıkarmak hususunda İngiliz hükûmetinin gayretleri muvaffak olmamıştır.

Campbell ile elçilik ve konsolosluk memurları, Yugoslav hükûmeti kendisini Belgrad'ı terketmek mecburiyetinde gördüğü zaman Yugoslav hükûmetini takip etmişlerdir. Bu zevat, 15 nisana kadar Yugoslav hükûmeti ile beraber kalmışlar ve bilâhare Dalmaçya sahiline varmak için yola çıkmışlardır. Kendilerinin, Yugoslav hükûmetini memleket haricine gidişte takip edebilmelerinin imkânsız olduğu görülmüştür.

Sovyetlerin Berlin Sefiri Moskovaya Gitti

Moskova 29 (A.A.) — Berlin Sovyet büyük elçisi Dekanozov 1 Mayıs bayramını geçirmek üzere bugün buraya gelmiştir.

Avustralya ve Kanada'nın Kat'î Kararı

(Başı 1 incide)

"Kanada dünyanın hürriyeti uğrunda yapılan mücadelede ne evlâtlarını, ne iktısadî menbalarını esirgemiyecektir. Ingiliz hükûmetiyle Dominyonlar 1941 Alman harbinin 1940 senesinden daha az müthiş olabileceği tarzında herhangi bir hayale kapılmamışlardır.,,

Yunanistandaki müttefik kuvvetlerin gösterdiği cesaret ve fedakârlığı takdirle yâdeden Kanada Başvekili bu kıtaların yaptığı mukavemetin Almanlara çok ağır zayiat verdiğini ve Hitlerin kan akıtmadan zafer kazanmak hususundaki ümitlerini boşa çıkardığını söylemiştir.

Mackenzi King, nutkuna şu suretle devam etmiştir:

"Almanya Iraka tahakküm etmiye muktedir olduğu takdirde eski Berlin - Bağdat yolu hülyası yeniden canlanacak ve Almanlar Irak ve Iran petrollerini ele geçirmiş olacaklardır. Hitler, Akdenizi tamamiyle kapamak imkânını gözden uzaklaştırmış değildir.,,

Avusturalya da müzahir

Londra, 29 (A.A.) — Sydney'den gazetelere gelen telgraflara göre, Başvekâlet Vekili Fadden, Churchill'e şu telgrafı göndermiştir:

"Büyük vazifenizi ifa ederken Avustralyanın tam müzahereti nin sizinle beraber olduğunu bildiririm.,,

✶

Vaşington, 29 (A. A.) — Vaşington'daki Avustralya elçisi Casey tarafından neşredilen bir deklârasyonda Avustralya başvekili vazifesini gören Fadden demiştir ki:

"Avustralya halkı Balkan cephesinde Britanya ve Yunan kıtalarıyle birlikte hareket ettiğinden dolayı müftehirdir. Bu hareket istenilen zaferleri getirmemiştir, fakat Avustralyanın bu harbi İngiliz imparatorluğunun bir azası olarak yaptığı hususun da ısrar ederim. Başka muharebeler de verilecektir. Ve Avustralyalılar büyük Britanyanın ve dominyonlarının yanında orduda hava kuvvetlerinde ve bahriyede rollerini kardeşçe oynıyacaklardır.,,

Avam Kamarasında gelecek hafta müzakereler başlıyor

Londra, 29 (A.A.) — Avam Kamarasında sorulan bir takım sualler, hükûmet teşkilâtının yeniden muhtemel tanzimi mesele siyle umumî vaziyete dair yakın da yapılacak parlâmento müzakereleri hakkında küçük bir münakaşaya sebep olmuştur. Churchill ezcümle demiştir ki:

"Nazik ve tehlikeli hareket lerin muvaffakıyetle yapıldığı bir anda kuvvetlerimizin maruz bulunduğu tehlikeleri artıracak mahiyette askerî malûmatı, milletin istemediğine kaniim.,,

Bu beyanat şiddetli alkışlarla karşılanmıştır.

Başvekil, müzakerelerin parlâmentonun bu haftadan sonra ya pacağı ilk toplantıda mümkün olabileceğini bildirmiştir. Churchill, Eden'in bu müzakerelere mühim surette iştirak etmesinin muhtemel olduğunu da söylemiştir. Müzakereler Churchill'in okuduğu aşağıdaki karar suretine müsteniden cereyan edecektir:

"Avam Kamarası, hükûmetin Yunanistana yardım göndermek suretiyle takibettiği siyaseti tasvip ve orta şark ve diğer harp sahnelerindeki harekâtı da en büyük şiddetle idame edeceği hususunda kat'i itimadını teyit eder.,,

IRAK HÜKÛMETİ Memleketi Harpten Korumaya Çalışacak

Bağdat 29 (A.A.) — Irak'ta hükûmet değişikliğinin memleketin harici siyasetine dokunacak mahiyette olup olmadığı hakkında Havas - Ofi ajansının muhabiri tarafından sorulan suale cevaben Irak Hariciye Nazırı Musa Sabandar demiştir ki:

Gaylâni hükûmeti Irak'ı harpten mâsun tutmak için bütün gayretlerini sarfedecektir. Gaylâni hükûmetinin en mühim nokta olarak telâkki ettiği şey İngiltere ile Irak arasındaki anlaşmanın harfiyen ve ruhen tatbikidir.

Hint kuvvetlerinin Basraya gelişi, muahedenin tatbikinde İngilizlerle Irak arasında anlaşamamazlık çıkmış olduğuna dair dolaşan şayialara bir cevap teşkil eder. Bu transit muamelesi muahedeye uygundur. Bu muahede mucibince Irak hükûmeti Britanya kıtalarına Akdeniz havzasına yani Filistin'e erismek üzere Transit müsaadesi verecektir.

Yunanistanda

(Başı 1 incide)

Yaralılar Avusturalyaya nakledilecek

Sydney 29 (A.A.) — Orta Şark ta ve Akdenizde vaziyetin inkisafı neticesinde, İngiliz yaralıları, muhtemel olarak Avustralyaya gönderilecektir. Avustralya Dahiliye Nazırı, bugün bu keyfiyeti bildirmiş ve Avustralya dan, Avustralyalı yaralılar gibi İngiliz yaralıları ile de meşgul olmasını rica edebileceğini söylemiştir.

Alman resmî tebliği

Berlin 29 (A.A.) — Yunanistanda, Moranın temizlenmesi işini yapmakta olan Alman kıtaları Tripolisden geçerek cenuba doğru lleri hareketlerine devam etmişlerdir. Hava kuvvetleri, dün, Yunan sularında ceman 18.600 tonilâto hacminde beş ticaret gemisi batırmış ve bir miktar daha küçük vapuru hasara uğratmıştır,

Alman savaş ve pike bombardıman tayyareleri, dün gece, yeniden müessir bir surette La Valette limanını bombardıman etmiştir, Çok ağır çapta bir bomba, Southampton sınıfından bir kruvazörün ortasına isabet etmiştir. Bir benzin deposu ve bir ticaret gemisi yakılmış ve başka bombalar, devlet tezgâhlarına ve rıhtım tesisatına isabet etmiştir, Diğer bir Alman savaş tayyaresi teşekkülü, müessir bir surette Venezia tayyare meydanına hücum eylemiştir.

Yunan başvekilinin nutku

Hanya 29 (A.A.) — Yunan Başvekili Suderos, Hanya halk teşkilâtları mümessillerinin önünde söylediği bir nutukta Yunan hükûmetinin harbe devam azmini ve hürriyet kuvvetlerinin zaferine olan imanını beyan etmiş ve demiştir ki:

"Hürriyet uğrunda savaş ve fedakârlığın bir remzi olan Girit bugün hür Avrupa milletlerinin son, fakat şerefli halesi olmaktadır. Kader bu müstesna vazife için iki ada seçmiştir: Büyük İngiliz adası ve Büyük Yunan adası. Bu iki adanın milletleri bugün hürriyet meydan muharebesinde sebatla, cesâretle, azimle döğüşüyorlar. Cebir ve şiddet memleketlerinden gelen kara akın Avrupanın üzerine çöktü. Beşeriyet böyle barbar istilâlarını mazide de görmüştür. Fakat her vakit hür adam memleketi galebe çalmıştır. Memleketin emellerini, düşüncelerini kararlarını nefsinde toplayan Majeste Kral, birliğin, azmin timsali olarak aramızda bulunuyor. Fedakârlığın hesabı yoktur. Bu hürriyet ve kahramanlık toprağına, boyunduruk altına girmemek harbe devam etmek için geldik. Ve eminim ki yakında Atinaya yalnız hür olarak değil ayni zamanda daha ziyade büyümüş olarak döneceğiz.

İspanya'yı Üçlü Pakta Almak İçin Gayretler

(Başı 1 incide)

2. — Bunun üzerine İspanya İngiltere aleyhinde vaziyet alacaktır. İspanya ya memleketin dahili şartlarından İngiliz ablukasını mes'ul tutacak yahut da Cebelitarık'ın İspanyaya iadesini bir ültimatomla istiyecektir. Bu talep reddedilince de muhsamatı açacak ve Almnyanın yardımını ıstiyecektir.

3. — Cebelitarık'a karşı taarruzu bidayette yalnız İspanyollar yapacaktır. Fakat Almanya üçlü paktı ileri sürerek İspanyanın yardımına gidecektir. Daha şimdiden Alman kıtaları Bayonne civarında ve Pyrinne dağlarının müteaddit noktalarında tahassüt etmis bulunuvor.,

Cebelitarık'ta manevralar

La Linea, 29 (A. A.) — Cebelitarık'ta gece manevralarının muayyen bir plân mucibince cereyan ettiği anlaşılıyor. Cebelitarık kapkaranlıktı. Taarruz manevrasını yapan tayyarelerin motör gürültüleri, mitralyözlerin hava dafi bataryalarının ve Akdenize doğru atış yapan ağır topların sesleri işitiliyordu.

Portekiz de şerefini koruyacak

Lizbon, 29 (A.A.) — Doğumunun 52 inci yıl dönümü münasebetiyle halka hitaben bir nutuk irat eden Başvekil Salazar, millî şeref, hürriyet ve istiklâl ve arazi bütünlüğü için herseyin feda edileceğini söylemiş ve nutkuna şöyle devam etmiştir:

"Yaşadığımız zamanlar büyük güçlüklerle doludur. Hiç kimse Avrupa faciasının kendisi için doğrudan doğruya veya bilvasıta ne büyük ıstıraplar saldığını bilmemektedir. Biz bu varım adada sulh içinde yasadık ve böylece yaşamağa lâyık olduğumuza kaniiz. Bir çok milletlerin hattı hareketimizi takdir ve teveccühle karsıladıklarına eminiz.,

Sovyet Rusya İle Japonya Birlik Olursa

(Başı 1 incide)

"Şayet Japonya ile Sovyetler Birliği beraber hareket ederlerse Avrupada artık korkulacak bir şey olamaz.,,

Matsuoka, Stalin'e şu cevabı vermiştir:

"Bu takdirde artık şarkta da korkacak bir şey olmıyacaktır.,,

Stalin: "Ne de dünyada.,, diyerek Japon Hariciye Nazırının sözlerini tamamlamıştır. Bunun üzerine Stalin Matsuokaya yaklaşarak onu Rus usulü ile kucaklamış ve ağzından öpmüştür. Bu sırada yüksek bir Sovyet memuru Staline yaklaşarak kulağına bir şey söylemiş Stalinin de "Niçevo,, dediği sarahatle işitilmiştir.

Japonyanın cenuba doğru hulûlü başlıyor

Şanghay, 29 (A.A.) — Yabancı müşahitler Japonyanın yakında Saygon da dahil olduğu halde cenup Hindiçinisine nüfuz edeceğini bildiriyorlar. Bu nüfuzun hedefi cenuba doğru yayılma hakkında Hariciye Nazırı Matsuokanın Berline yaptığı ziyaretle Japon - Sovyet Paktının ilk neticelerini göstermek olacaktır.

Bu müşahitler Saygona karşı ansızın başlıyan matbuat neşriyatının buna delil olduğu zannındadırlar.

İmparatorun yıldönümü

Tokyo, 29 (A.A.) — Japon Imparatorunun doğumu yıldönümü münasebetiyle, Imparatorun huzurunda bir büyük askerî geçit resmi yapılmış ve bu geçit resmine 30 bin asker, 100 den fazla tank ve 500 tayyare iştirak etmiştir.

Sovyetler Birliği büyük elçisi Smitanın, kordiplomatik arasında bulunuyordu. Domei Ajansı, Sovyet büyük elçisinin birçok sebebenberi ilk defa olarak böyle bir geçitte bulunduğunu tebarüz etirmektedir.

Amerikada Kuvvetli Bir Cereyan

(Başı 1 incide)

Bütün memlekette diğer birçok komiteler de bu harekete iltihak etmişlerdir. "Hürriyet için mücadele komitesi,, adı verilen yeni bir teşekkül de muharrir, gazeteci, hukukçu, filmci ve diğer mümtaz şahsiyetler tarafından tesis edilmiştir. Bu teşekkül, bütün âzanın parlâmentodaki kendi mümessillerine yazarak filonun Atlas denizini kontrol ve Ingiltereye gidecek iaşe maddeleriyle harp malzemesi yüklü kafilelere refakat etmesini istemelerini derpiş etmekte, aksi takdirde icar ve iare kanununun tesirsiz kalacağını bildirmektedir .

Kafilelere filonun refakat etmesini men'e matuf olarak verilmiş olan bir karar sureti çarşamba günü Senato komisyonuna geldiği zaman parlâmentonun noktai nazarı sarih surette anlaşılmış olacaktır. Bu karar suretinin reddedildiği ve bu kararın, menfi olmakla beraber, halkı pek yakında kat'i bir şeklini alacak olan himaye işi için hazırlamıya yardım edeceği zannedilmektedir.

Almanların tehdidi

Berlin, 29 (A. A.) — "Reuter": Deuesche Allgemeine gazetesi Amerikanın İngiltereye yardımlarının hızlatılması meselesine dair yazdığı bir makalede diyor ki:

"Roosevelt'in plânlarının ancak tek bir neticesi olacaktır. Bu netice, Amerikan vapurlarının süratle ve muhakkak olarak batırılmasıdır.,,

Senede 80 bin tayyare

Vaşington, 29 (A.A.) — Harbiye Nezaretinin yeni sene bütçesine göre birleşik Amerika senede 80,000 askerî tayyare imalini derpiş etmektedir.

Parlâmentonun bugün müzakereye başladığı bu bütçe 6 milyar 574 milyon 605 bin 468 dolarlık tahsisatı ihtiva etmektedir. Bu paranın mühim bir kısmı büyük ve uzun mesafeli bombardıman tayyarelerinin satın alınmasına tahsis edilmiştir.

Yeni fabrikalar

Vaşington, 29 (A.A.) — Iyi malûmat alan mahfillerden öğrenildiğine göre Harbiye Nezareti büyük bombardıman tayyareleri imali için yeni bir fabrika kurulması hakkında Glenn Martin müessesesiyle 24 milyon dolarlık bir mukavele imzalamıştır. Demokrasilere yardım için parlâmento tarafından kabul edilen 7 milyar dolarlık tahsisattan bir buçuk milyarını harp malzemesi için yeni fabrikalar kurmıya ve mevcutları genişletmiye sarfeyliyecektir. Inşası derpiş edilen yeni fabrikalar arasında tayyare motörü tesisatı ile 30 tane de top, tank ve cephane fabrikası vardır.

SOVYET - İRAN Münasebetleri İçin İranlıların Bir Tekzibi

Şehrimiz Iran baş konsolosluğundan aldığımız bir mektupta şöyle denilmektedir:

"18 nisanda çıkan gazetelerde O. F. I. den naklen Anadolu Ajansının bir haberi intişar etmiş ve bunda Asahi ismindeki Japon gazetesinin şu haberleri neşretmiş olduğu bildiriliyordu:

Mühim Iran kuvvetleri şimal hududuna gönderilmiştir. Tahran ile Bakû arasındaki hava nakliyatı 15 nisandanberi tatil edilmiştir ve şimal hududuna giden yolların hepsi kapatılmıştır. Bu gerginliğe sebep Sovyet ordusunun Iran hududunda büyük bir askerî manevra yapmış olmasıdır.

Iran büyük elçiliği şu noktaları açıkça bildirmek ister: Evvelâ, Iran ile Bakû arasında esasen hava münakalâtı mevcut olmadığı için kesilmesi de mevzuubahis değildir.

Saniyen Iran askeri Rusya hududu tarafına hiçbir zaman gitmemiş ve son zamanlarda Rus askeri tarafından Iran hududunda manevra icra edildiği görülmemiştir. Iran ve Rusya hudutları eskiden olduğu gibi açıktır ve asla kapanmamıştır.,,

Binaenaleyh O. F. I. Ajansının verdiği haberler kâmilen tekzip olunur.

Afrika Cephesi

(Başı 1 incide)

nel kurmayın hakikaten müessir bir mukavemeti şimdiden tanzim tasavvurunda bulunamıyacağı derecede dağınık gözüküyor.

Bundan başka, Dessie'den kovulan İtalyanların iltica edebilecekleri Fransız Somalisi İngiliz başkumandanlığı için bir endişe sebebi olabilir. Bir taraftan Cibuti müstemlekesi, diğer taraftan da İngiliz ve Hür Fransız kuvvetleri arasında pek uzak olmıyan bir zamanda anlaşma imkânı müsteb'ad değildir.

Bir kum fırtınası

Ankara, 29 (Radyo gazetesi) — İngiliz radyosuna göre Mısır hududunda çok şiddetli bir kum fırtınası esmeğe başlamış ve bu sebepten mihver ordusunun harekâtı zorlaşmıştır.

Mısırda Sollum'un Almanlara geçmesinden başka yeni bir şey yoktur.

Almanların hedefi nedir?

Londra, 29 (A. A.) — "Reuter": Sollum civarından hareket eden düşman kuvvetleri kıtalarımızın mühim kısımlarını ordudan ayırmak ümidiyle yelpaze şeklinde yayılmıya ve sol cenahımızı çevirmiye çalışmaktaır. Almanlar Sollumda bir münhani çizerek denizden uzaklaşan ve daha uzaklarda sahildeki yola muvazi bir istikamet takip eden dağlık mıntakaya motörlü kollar sevketmişlerdir. Bu teşebbüs bizim müdafaa hattımızla karşılaştıktan başka Mersa Matruh'un cenubunda Kantara çöküntüsünün vücude getirdiği tabiî mania ile de uğrasmak mecburiyetindedir. Filhakika burada kilometrelerle uzayan kumluk bir saha vardır ki, hareketi güçleştirmektedir. Diğer bir düşman kolu da sahildeki yoldan ilerlemiye çalışmaktadır. Bu müfrezenin vazifesi tecrit etmeyi ümit eyledikleri kuvvetlerimizi yakalamaktır.

Bu tazyik daha başlangıçta İngiliz hava kuvvetlerinin kat'i hakimiyeti karşısında büyük zorluklarla uğraşmak mecburiyetinde kalmıştır.

İngiliz resmî tebliği

Kahire, 29 (A. A.) — "Tebliğ": Tobrukta kayda değer hiç bir mühim değişiklik yoktur. Sollum'da düşman müfrezeleri, hududu geçtiklerindenberi, yerlerinde sabit kalmışlardır ve keşif kollarımız tarafmdan hırpalanmaktadır.

Habeşistanda, Dessie'nin zaptiyle neticelenen harekât esnasmda kıtalarımız, iki bin İtalyan ve 400 müstemleke askeri esir almışlar ve bir mikdar top, kamyon ve büyük mikdarlarda harp malzemesi iğtinam etmişlerdir. Dessie'ye varan ve Dessie'den çıkan yollardaki hasar, süratle tamir edilmektedir. Diğer mmtakalarda kıtalarmızın harekâtı muvaffakıyetle inkişaf ederken, vatanperverlerin faaliyeti de süratle bütün memlekete yayılmaktadır.

Alman tebliğine göre

Berlin, 29 (A. A.) — "Tebliğ": Şimali Afrikada, Alman Afrika koluna mensup kıtaların düşman hatlarma yaptığı bir ilerleyiş, Sollum mmtakasında düşman kuvvetlerinde hissedilir yeni kayıplara sebebiyet vermiştir.

Fransız Somalisinde

Cibuti, 29 (A. A.) — "Ofi": Öğrenildiğine göre İngiliz motörlü kıtalarından müzaheret gören General de Gaulle kuvvetleri Fransız Somalisinin cenubunda bilhassa Cibuti ile Addis - Abeba demiryolu üzerinde Daouenle mıntakasında toplanmışlardır. De Gaulle kuvvetlerinden bir kısmının da İngiliz Somalisinde Zeliaya ihraç edildikleri söylenmektedir. Bu kuvvetlere mensup unsurlar bazı Fransız ileri kollariyle temas etmek istemişlerse de muvaffak olamamışlardır. De Gaulle kuvvetlerine mensup bir tayyare Fransaya ait topraklar üzerine beyannameler atmıştır. Beyanname şarkî Fransız Afrikasının eski başkumandanı General le Gentilhomme'un imzasını taşımaktadır. General, Fransız Somalisinde bulunan Fransız kıtaatını toplu bir halde ve mühimmatlariyle beraber Daouenle ve Zeila'daki de Gaulle kuvvetlerine iltihak etmive davet etmiştir.

Plymouth ve Brest'e Mukabil Hava Akınları

Londra, 29 (A. A.) — Bu gece 10 İngiliz bombardıman tayyaresinin Breste hücum ettiği öğrenilmiştir.

İngiliz tebliği

Londra, 29 (A. A.) — "Tebliğ": Blenheim tayyareleri Pazartesi sabahı, Holanda sahili açıklarında iaşe gemilerine refakat eden iki düşman muhribine hücum etmiştir. Biraz sonra düşman harp gemilerinin kalın bir duman tabakasına büründükleri ve dur. dukları müşahede edilmiştir. Bu cesurane hücumdan dört tayyaremiz dönmemiştir.

Bir Stirling tayyaresi Emden üzerine yaptığı bir hücumda ağır bombalar atmıs ve dokları 500 metre kadar yükseklikten şiddetli bir mitralyöz ateşine tutmuştur.

Fransa ve Holanda açıklarmda görülen düşman vapurlarına hücum edilmiş ve biri iki bin diğeri 1. 500 tonluk iki gemiye isabet vaki olmuştur. Bu gemilerin battıkları zannedilmektedir.

Douvres bombardımanı

Londra, 29 (A. A.) — Douvres mıntakasının uzun menzilli Alman topları tarafından bombardımanı üç buçuk saat sürmüştür. Hasar ehemmiyetsiz olup bu da küçük evlere inhisar etmiştir.

Alman tebliği

Berlin, 29 (A. A.) — "Tebliğ": Tayyareler, 28-29 Nisan gecesi Plymouth harp limanına hücum etmiştir. Bir çok büyük ve geniş yangınlar çıkarılmış ve tahribat vukua getirilmiştir. Bundan başka Preat - Yarmouth limanındaki havuz, İskoçyanın şark sahili üzerinde bir fabrika ve Pterhead mıntakasında kömür iskeleleri, demir yolları ve askerî kamplar bombardıman edilmiştir. İngiliz adasının cenubu garbîsinde düşmanın gece tayyare meydanlarında bir çok düşman tayyaresine bambalar tam isabetler kaydetmiştir. Hangarlarda ve mühimmat depolarında yangınlar çıkarılmıştır.

Savaş tayyareleri, Dundee'nin şarkında ve Lowestoft'un cenubu şarkisinde ceman 10 bin tonilâto hacminde iki ticaret gemisi tahrip etmiştir.

Bir "Evet,, Veya "Hayır,, Meselesi

(Başı 1 incide)

General Metaksasın dudaklarından dökülen bir tek kelime, bir "hayır!,, mihvercilere tam altı ay, birçok insan, ve Afrika imparatorluğunu kaybettirdi.

★ ★

Yunanistan harbini bitirdikten sonra Almanyanın Türkiyeye teveccüh edeceğini tahmin edenler bu yakın tarihten alınan dersi unutmamalıdırlar.

Türkiyenin, istiklâl ve tamamiyetini ihlâl edici herhangi bir teklif karşısında vereceği cevap da sarihtir ve malûmdur. Bu cevap bir tek kelimede mündemiçtir: "Hayır!,,

Almanya Türkiyeye dönmeden evvel, alacağı bu cevabın kendisine kaça mal olacağını herkesten iyi bilir. Türkün istiklâl ve hürriyetine ne kadar kıymet verdiğini, istiklâlini müdafaa için en çetin mahrumiyetlere ve en büyük fedakârlıklara katlanmaktan çekinmediğini eski ve yakın tarih bütün milletlere öğretmiştir. Türiye hiç kimseye tecavüz niyetinde değildir. Fakat istiklâline veya varlığına vâki olacak herhangi bir tecavüz karşısında maddi ve mânevi bütün kuvvetiyle müdafaaya azmetmiştir ve bu azmini müdafaa hazırlıklarını tamamlamak suretiyle teyit etmiştir.

Türkiyenin vereceği bir hayır cevabı, Yakın Şarkı yeni baştan ateşe verebilir. Ve birçok yeni ihtilâtlara yol açabilir. Onun içindir ki, biz, mihvercilerin Yunanistandan aldıkları dersle böyle bir hataya düşmek istemiyecklerini zannediyor ve Almanyanın Türkiye ile dostluk münasebetlerini daha ziyade ilerletmiye çalışacağını tahmin ediyoruz.

Temiz Hava... İyi Bakım..:

Çocuğu Gürbüzleştirmeğe Kâfi İki Mühim Unsurdur.
Memleketimizin Saf Havası, Feyizli Toprakları, İş Verimi Türk Neslinin Yüzde Yüz Hayat Sigortasıdır.

Daima ÇAPAMARKA

ÇOCUĞUNUZA VERECEĞİNİZ EN GÜZEL HEDİYE

Çocuk Ansiklopedisi

Her Çocuk babası, çocuğuna kıymetli bir hediye vermek ister. Fakat bu hediyeyi seçmekte güçlük çeker. Biz, sizi bu müşkülden kurtarıyoruz ve çocuğunuza bir Çocuk Ansiklopedisi hediye etmenizi tavsiye ediyoruz:

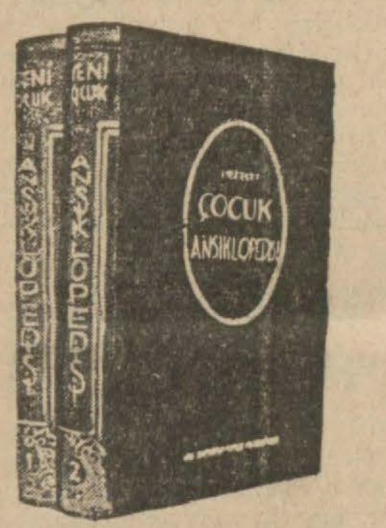

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi çocuğun mektepte mektep dışında, hattâ mektepten sonra muhtaç olduğu en kıymetli eserdir.

Çünkü: Her hediye kırılıp kaybolabilir, veyahut unutulabilir. Fakat Çocuk Ansiklopedisi, çocuğun hayatı üzerinde tesir yapacak ve bütün hayatınca iz bırakacak bir eserdir.

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi bünü dünya çocuklarına yılbaşı ve bayram hediyesi olarak en çok verilen eserdir.

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi çocuğunuza faydalı ve bilgili bir arkadaş vazifesini görür. Ona boş saatlerinde hocalık ve arkadaşlık eder.

TAN Neşriyat Evi
Istanbul

Adres: İstanbulda TAN Matbaası

Çocuk Ansiklopedisi iki cilttir. Mükemmel şekilde teclit edilmiş olarak iki cildi birden (7) liradır.

Talebe ve muallimlere tenzilâtlı (6) liraya verilir.

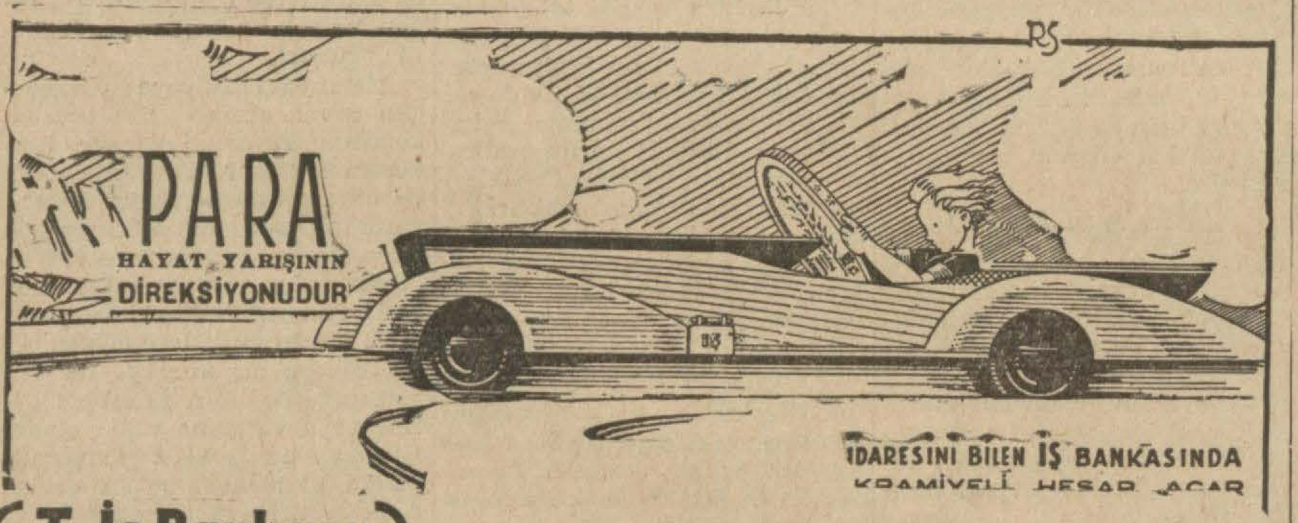

T. İş Bankası

Küçük Tasarruf Hesapları 1941

İKRAMİYE PLÂNI

Keşideler 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 İkramiyeleri

1	adet	2000	Liralık	=2000.—	Lira
3	»	1000	»	=3000.—	»
2	»	750	»	=1500.—	»
4	»	500	»	=2000.—	»
8	»	250	»	=2000.	»
35	»	100	»	=3500.—	»
80	»	50	»	=4000.—	»
300	»	20	»	=6000.—	»

Tasfiye halinde bulunan

MAJİK

Sinema ve Film Türk Anonim Şirketinden:

ÜÇÜNCÜ İLÂN

26 Mart 1941 tarihinde toplanan hissedarlar umumî heyeti karariyle şirketimiz tasfiyeye girmiş bulunduğundan alacaklılarla hissedarların matlûplarını kaydettirmek üzere üçüncü ilândan itibaren nihayet bir sene zarfında ve haftanın Çarşamba günleri saat 3 ten 4 e kadar Galatada Küçük balıklı hanında 25 numarada tasfiye memurlarından Hrant Çopura müracaatları ilân olunur.
Tasfiye Heyeti

İ L Â N

Bahar Bayramı münasebetiyle, Osmanlı Bankasının Galata merkezi ile Yenicami ve Beyoğlu şubeleri, 1 Mayıs 1941 Perşembe günü kapalı bulunacaktır.

İstanbul Beşinci İcra Memurluğundan: Bir borçtan dolayı satılmasına karar verilen mangal kömürü ve kok kömürü ve bir mikdar odun 5-5-941 Pazartesi günü saat 16 dan 17 ye kadar Feriköyünde avukat caddesinde 78 sayılı kömürcü dükkânında açık arttırma suretiyle satılacaktır. Kıymeti %75 ini bulmadığı ve satılmadığı takdirde ikinci arttırması 8-5-941 Perşembe günü ayni yerde ve ayni saatte satılacaktır. Almak istiyenlerin mahallinde memurumuza müracaatları ilân olunur.

Doktor Hafız Cemal
Dahiliye Mütehassısı
Pazardan başka her gün saat (2 — 6) ya kadar İstanbul Divanyolu No. 104.
Tel: 22398

Sahip ve Neşriyat müdürü Emin UZMAN, Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. TAN matbaası

BÜYÜK BİR FIRSAT

RIZAYİ TARAFEYN İLE SATIŞ

Meşhur bir dekoratörün resimlerine göre, Avrupa malzemesiyle imal edilen gayet modern zengin mobilyalar: Yemek ve yatak odaları ile Salon takımları, Kütüphane, Kristal ve Gümüş takımları, Muhtelif biblolar, Mutfak takımları ve sair eşya. Maçkada Ralli hanının 7 numaralı Apartmanına her gün saat 9,30 dan 1 e ve 3 den 7 ye kadar müracaat olunması.

Diyarbakır Belediyesinden:

1 — 31776 lira 37 kuruş keşif bedelli belediye elektrik fabrikası baraj inşaatı 21-4-941 tarihinden itibaren 31 gün müddetle kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.
2 — İhale 22 Mayıs 941 Perşembe günü saat onda belediye encümeninde yapılacaktır.
3 — Muvakkat teminat 2383 lira 23 kuruştur.
4 — İsteklilerden aranan vesaik:
A — Evvelce otuz bin liralık inşaat yaptığına dair resmî bir vesika.
B — Ticaret odasında kayıtlı bulunduğuna dair bir vesika.
C — Bu ihaleye girebileceğine dair vilâyet nafıa müdürlüğünden verilmiş bir vesika.
5 — İstekliler 2490 sayılı kanun hükümlerine tevfikan tanzim edecekleri teklif mektuplarını 22 Mayıs 941 Perşembe günü saat dokuza kadar imzalı makbuz mukabilinde belediye riyasetine vermeleri ve bu saatten sonra verilecek kapalı zarfların kabul edilemiyeceği proje ve keşiflerin belediye fen müdürlüğünde görülebileceği ilân olunur. (3323)

İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden

1 — Muhtelif evsafta cereyan redüktörü mektupla teklif istemek suretiyle satın alınacaktır.
2 — Muvakkat teminat (633) liradır.
3 — Tekliflerin levazımdan parasız tedarik edilecek şartnamesindeki tarifata uygun olarak 12-6-941 perşembe günü saat 15 e kadar Metro hanının 4 üncü katındaki levazım müdürlüğüne imza mukabilinde verilmiş olması lâzımdır. (3244)

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI

Kuruluş Tarihi : 1888

Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası

Şube ve Ajans adedi : 265

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

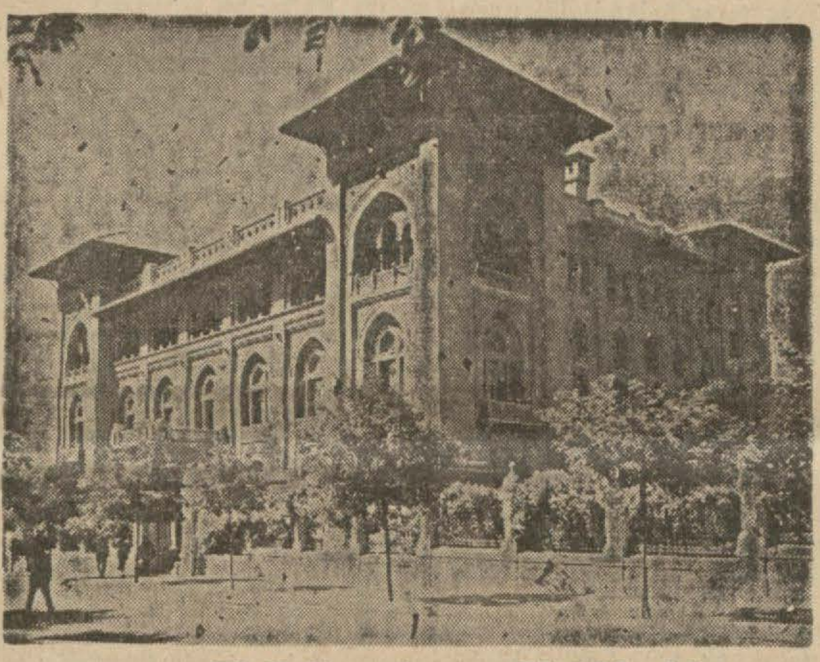

Para Biriktirenlere 28,800 Lira İKRAMİYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	»	500	»	2.000	»
4	»	250	»	1.000	»
40	»	100	»	4.000	»
100	»	50	»	5.000	»
120	»	40	»	4.800	»
160	»	20	»	3.200	»

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Eylûl, 11 Birincikânun, 11 Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme idaresi ilânları

Muhammen bedeli (2700) lira olan 1500 Kg. Flating vernik (5.5.1941) pazartesi günü saat (10,45) onu kırk beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usuliyle satın alınacaktır.
Bu işe girmek istiyenlerin (202) lira (50) kuruşluk muvakkat teminatı ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.
Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (3045)

★

Muhammen bedeli (3011) lira (40) kuruş olan muhtelif cins ve eb'atta 2842 adet pirinçten Su musluğu (16.5.1941) Cuma günü saat (11) de on birde Haydarpaşa Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usuliyle satın alınacaktır.
Bu işe girmek istiyenlerin (225) lira (86) kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.
Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (3358)

İnhisarlar Umum Müdürlüğü İlânları

Cinsi	Mik.	Muhammen B. Lira	Kr.	%7,5 teminatı Lira	Kr.	Eksiltme Şekli	saati
Vona	10 adet	650	—	48	75	A. Eksiltme	14
Anidrit sülfürü	3020 Kg.	—	—	—	—	Pazarlık	15

1 — Şartname ve nümuneleri mucibince yukarıda cins ve mikdarları yazılı (2) kalem malzeme hizalarında gösterilen usullerle satın alınacaktır.
2 — 10 adet vonanın muhammen bedeli, muvakkat teminatı hizasında yazılıdır.
3 — Eksiltme 16.5.941 cuma günü yukarıda yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
4 — Nümune ve şartnameler sözü geçen şubede görülebilir.
5 — İsteklilerin eksiltme ve pazarlık için tayin olunan gün ve saatlerde %7,5 güvenme paralariyle birlikte mezkûr kimisyona müracaatları. (3363)

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ.
HER YERDE PULLU KUTULARI ISRARLA İSTEYİNİZ

İstanbul Defterdarlığından:

	Muhammen bedeli	Teminatı
Büyükdere Nazarlık So. 67 No. lı 5 ar. 60 M2 arsa.	560	42
Büyükdere Nazarlık So. 5. ar 60 M2 65 No. lı arsa.	140	10,50
Çakmakçılarda Büyükyeni han orta katta E. 36 Y. 55 No. oda	360	27
Beyoğlu Şehit Muhtar Mah. Kapanca So. 11 No. ve 61,5. M2 arsa.	120	9
Beşiktaş Köyiçi İmamzade So. 1 No. lı evin 1/2 hissesi.	562,50	43
Kâtip Kasım Mah. Sandık burnu So. 10 No. lı arsanın 1/5 hissesi.	36	3
Samatyada Yalı Mah. Y. Kumsal So. 113 No. lı 19,5 M2 arsa.	44	4
Edirnekapıda Perakendeci-Kasımağa Mah. Cami So. 26 No.lı evin 1/4 hissesi.	45	4
Saraç İsah Mah. Değirmen So. 8. Lı evin 1/4 hissesi.	245	19
Beyoğlu Kalyoncu kulluğu Kordelâ So. 71 M2 ve 62 No. lı arsanın 1/2 hissesi.	300	23
Fener Kâtip Müslâhattin Mah. Kiremit So. 52 No. lı arsa	50	4
Tahtakale Rüstempaşa Mah. Balkapanı hanında 12 No. lı mağazanın 45/270 hissesi.	90	6,75
İbrahimpaşa Mah. Uzun çarşı caddesinde 157 No. lı dükkânın 50563/228096 hissesi.	212,81	16
İbrahimpaşa Mah. Uzun çarşı caddesinde 146 No. lı dükkânın 5/6 hissesi.	170	13
İbrahimpaşa Mah. Uzun çarşı caddesinde 69 No.lı dükkânın 50563/228096 hissesi.	314,84	24
Dayahatun Mah. Kürkçü han Birinci kat 44 No. lı kâgir oda.	1350	102
Samatyada E. İmrahor Y. Hacı Evhat Mah. İkiyüzlü çeşme So. 55. 56 No. lı ev.	320	24
Mahmutpaşada Hacı Köçek Mah. Kürkçü han üst kat 9 sayılı odanın 16/48 hissesi.	300	23
Kumkapıda Rüstempaşa Mah. Azimkâr So. 52, 40 M2. E. 39. Y. 1 Sayılı arsa	560	42
Kadıköy Caferağa Mah. Kabuklu ceviz So. 9, 10 No. lı evin 2/10 hissesi.	840	63
Ahıçelebi Mah. Limon iskelesi So. 45 No. lı odalı dükkânın 6/120 hissesi.	1235,25	93
Heybeliadada Yalı Mah. Kuyubaşı So. 3 No. lı evin 7/32 hissesi	109,41	9
Fenerde Tevkii Cafer Mah. Umurca So. 49. M2 11 No. lı arsa.	135	10
Büyükdere Nazarlık So. 69 No. lı arsa.	70	6
Yedikule İmrahor İlyas bey Mah. İmrahor cadde E. 166, 168 Y. 180 No. lı 315 M2 arsa	900	70
Beyoğlu Kamerhatun Mah. Fesleğen So. No. 10 26, 50 M2 arsa.	92,75	7
Kadıköy Caferağa Mah. Cem So. E. 15 Y. 13 No. lı ev.	3000	225
Kumkapıda Muhsine hatun Mah. Telli odalar So. 1, 3 No. lı ev.	1960	147
Yeşilköy köyiçi Mah. Muradiye So. No. 17, 73. M2 arsa.	100	7,50
Kınalıada Çarşı So. 13 No. ve 72,5 M2 arsa.	320	24
Beyoğlunla Pangaltı Mah. Halâskâr So. 41, 43 No. lı dükkânı müştemil kâgir evin 2/8 rissesi.	2775,50	169
Üsküdar Altunizade Mah. Tophanelioğlu So. 55, 57 No. lı bahçeli evin senelik icarı.	180	14
Sultanahmette Tapu dairesinde şerbetçilik mahalli (senelik icarı).	125,50	15
Cerrahpaşada Hopyar Mah. Bozacı olara So. 5 No. lı ev (senelik icarı)	48	4

Yukarda yazılı gayrimenkullerin satış ve icarı 8-5-941 Perşembe günü saat 14 de Millî emlâk müdürlüğünde toplanacak olan komisyonda ayrı ayrı yapılacaktır. Satış bedeli def'aten ve peşindir.
Fazla izahat için Millî Emlâk 4üncü kalemine müracaat. (3097)

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ
TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cümhuriyeti ile münakit mukavelenamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir. (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmî Gazete)

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat Akçesi: 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin Başlıca Şehirlerinde
PARİS, MARSİLYA ve NİS'de
LONDRA ve MANÇESTER'de
MISIR, KIBRİS, YUNANİSTAN, İRAN, IRAK. FİLİSTİN ve MAVERAYİ ERDÜN'de

Merkez ve Şubeleri
YUGOSLAVYA, ROMANYA, YUNANİSTAN, SURİYE, LÜBNAN, Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır.

Her nevi Banka Muameleleri yapar
Hesabı carî ve mevduat hesapları küşadı.
Ticarî krediler ve vesaikli krediler küşadı.

Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat iskontosu.

Borsa emirleri.
Esham ve tahvilât, altın ve emtaa üzerine avans.
Senedat tahsilâtı ve saire

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartlarile (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır